

Mielenterveysbarometri 2009

Puheenjohtaja Pekka Sauri



Tutkimuksen tavoitteena:

- Selvittää mielenterveyskuntoutujien arkipäivään liittyviä asioita ja ongelmia
- Tutkia suomalaisten käsityksiä mielenterveysongelmista ja mielenterveyskuntoutujista
- Selvittää mielenterveysalan ammattilaisten (psykiatrit ja psykologit) näkemyksiä

Tutkimuksen sisältöalueita:

- Mielenterveyskuntoutujien asema suomalaisen yhteiskunnan jäsenenä
 - leimautuminen
 - mahdollisuus täysipainoiseen elämään
- Mielenterveyteen liittyvät uskomukset
 - sairaudesta paraneminen, ”hulluuden” positiivisuus
- Mielenterveyskuntoutujien arkielämään vaikuttavia tekijöitä
 - palveluiden ja hoidon saatavuus
- Sosiaali- ja terveystalouden resurssien jakaminen



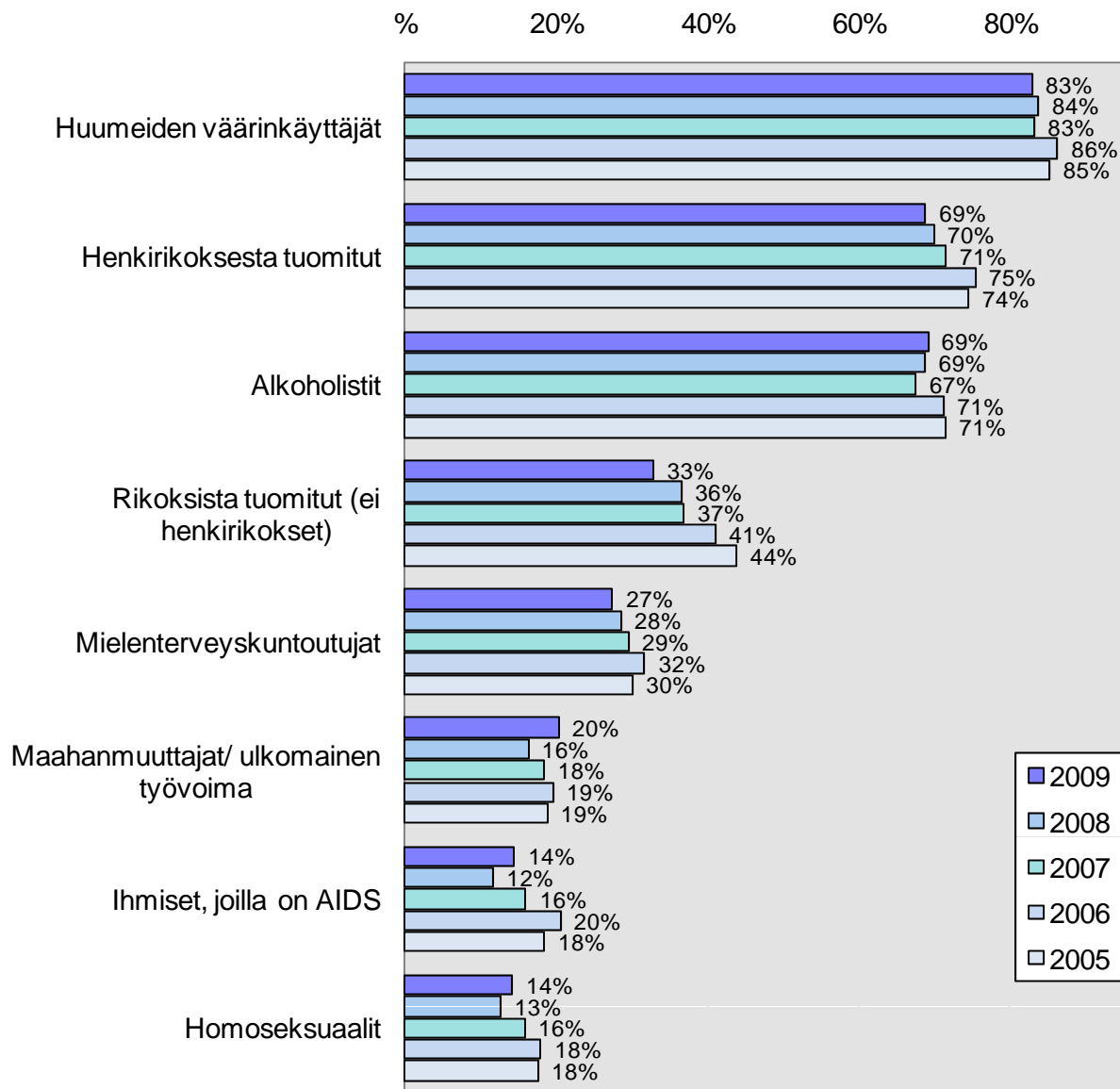
Tutkimuksen käytännön toteuttaminen:

- Kuntoutujia ja omaisia haastateltiin puhelimitse 19. – 27.9.2009
- Haastatteluja yhteensä 300 kpl.
 - satunnaisotos Mielenterveyden keskusliiton jäsenrekisteristä
 - kuntoutujat arvioivat asiaa omasta, omaiset kuntoutuvan läheisensä näkökulmasta
- Lisäksi tutkittiin 611 suomalaisen mielipiteet Gallup Kanavalla 18.9. – 25.9.2009
 - aineisto edustaa maamme 15-74 -vuotiasta väestöä (pl. Ahvenanmaa)
- Ammattilaisten mielipiteet selvitettiin Internet-tutkimuksena 17.-24.9.2000 yhteistyössä Suomen Psykiatriyhdistyksen ja Suomen Psykologiliiton kanssa. Tutkimukseen osallistui 330 ammattilaista.

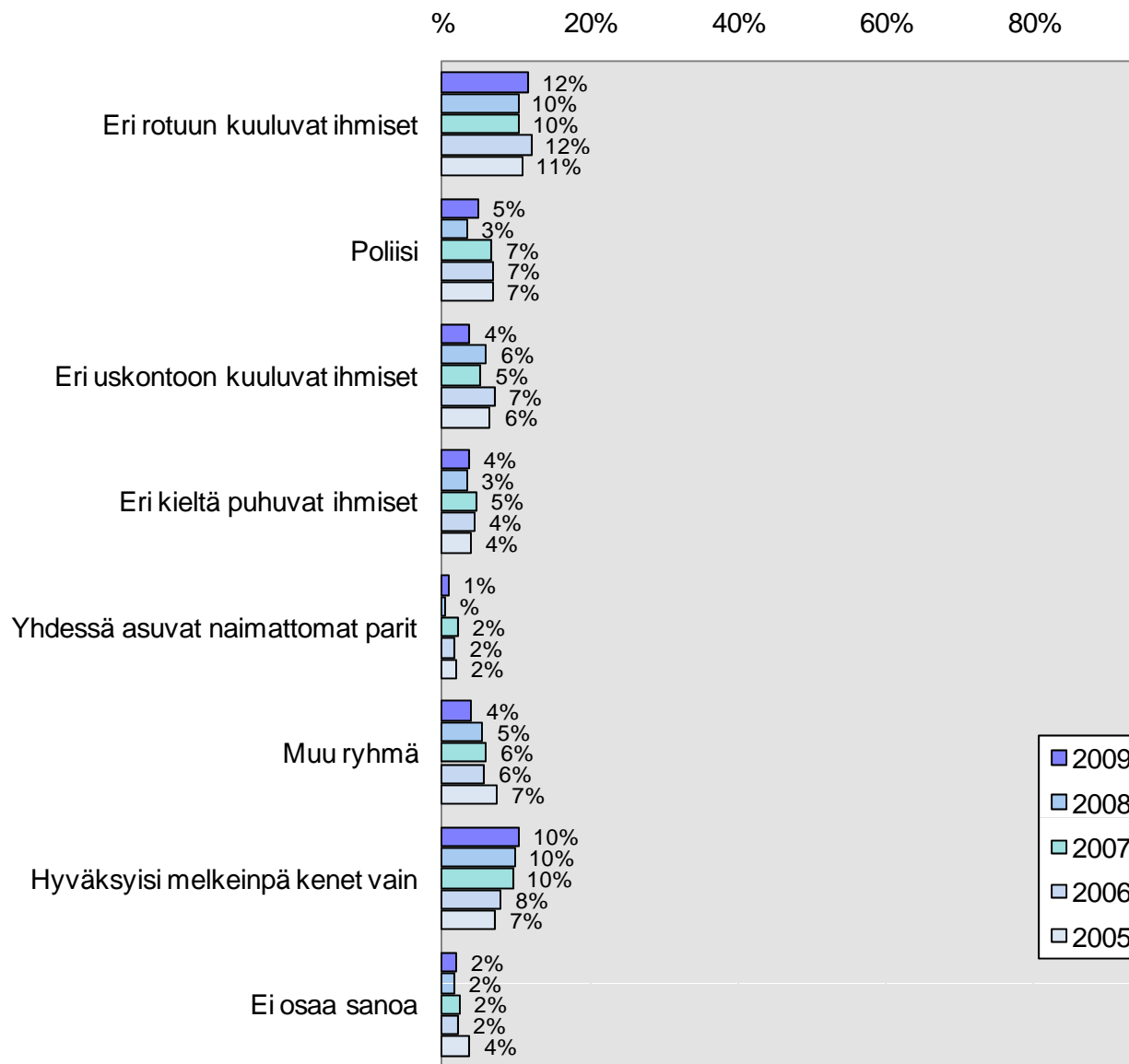


MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIEN ASEMA

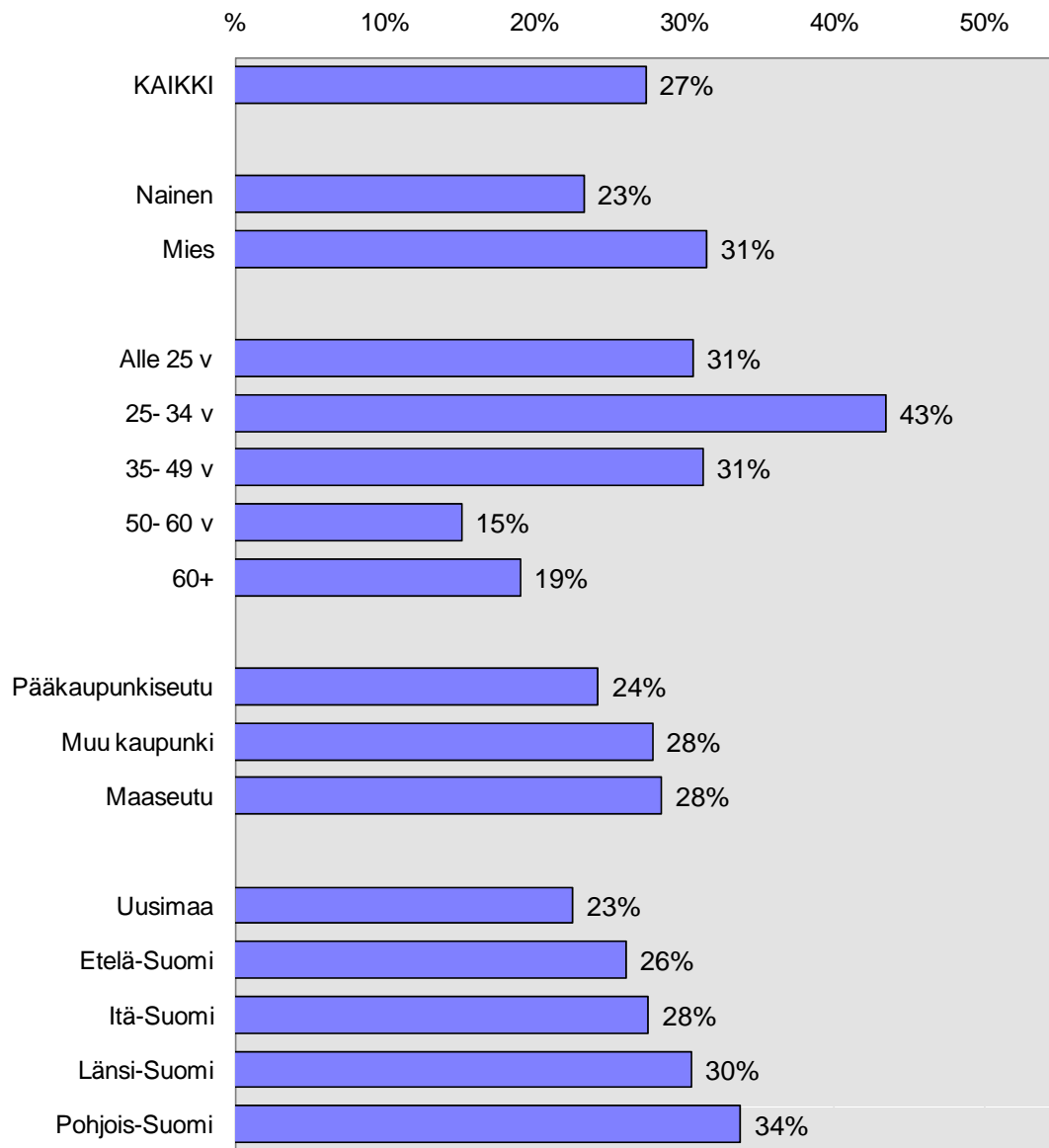
IHMISRYHMÄT, JOITA SUOMALAISET EIVÄT HALUAISI NAAPURIKSEEN (%)



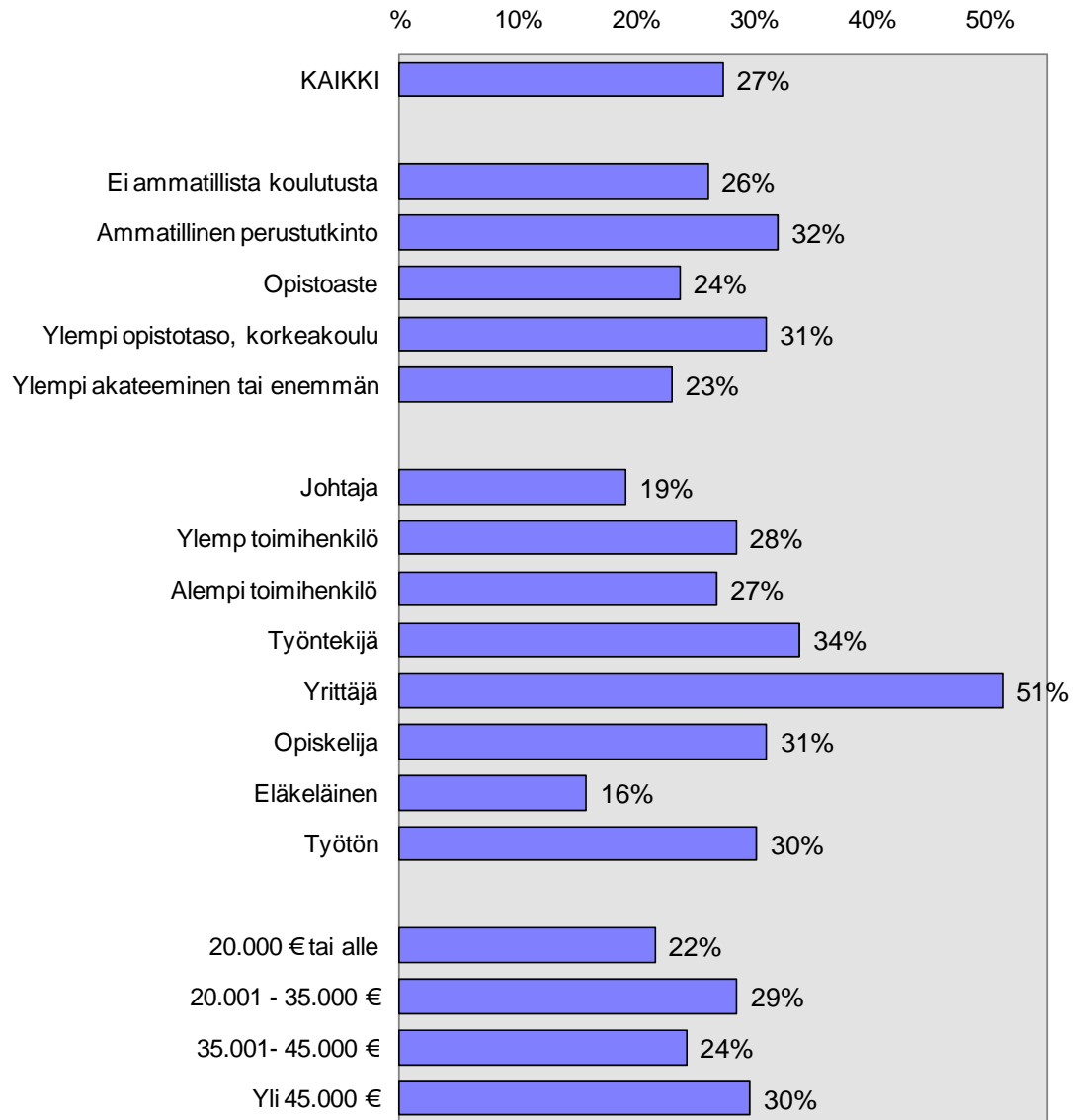
IHMISRYHMÄT, JOITA SUOMALAISET EIVÄT HALUAISI NAAPURIKSEEN (%)



IHMISRYHMÄT, JOITA SUOMALAISET EIVÄT HALUAISI NAAPURIKSEEN: mielenterveyskuntoutajat (%)

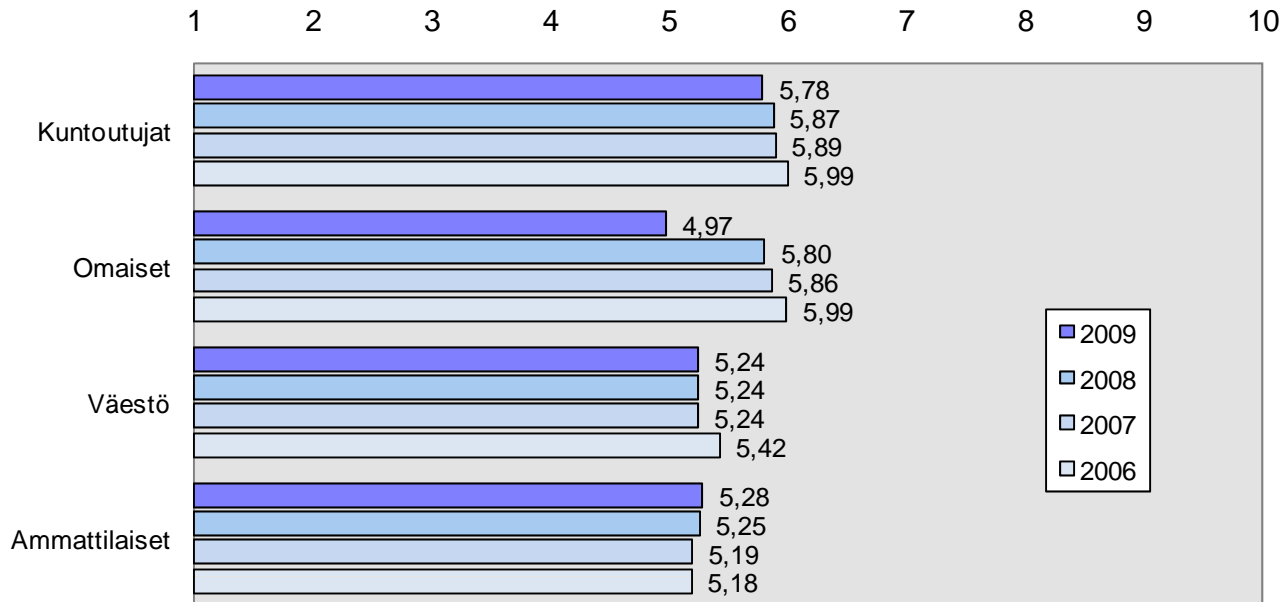


IHMISRYHMÄT, JOITA SUOMALAISET EIVÄT HALUAISI
NAAPURIKSEEN: mielenterveyskuntoutujat (%)



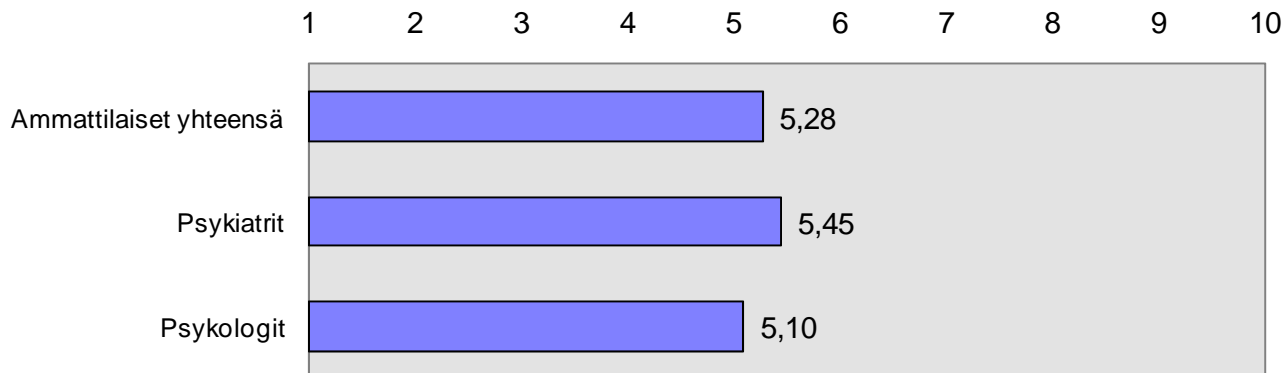
MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIEN ASEMA SUOMALAISESSA YHTEISKUNNASSA:

1=täysin ulkopuolella ----- 10=täysivaltaisia jäseniä

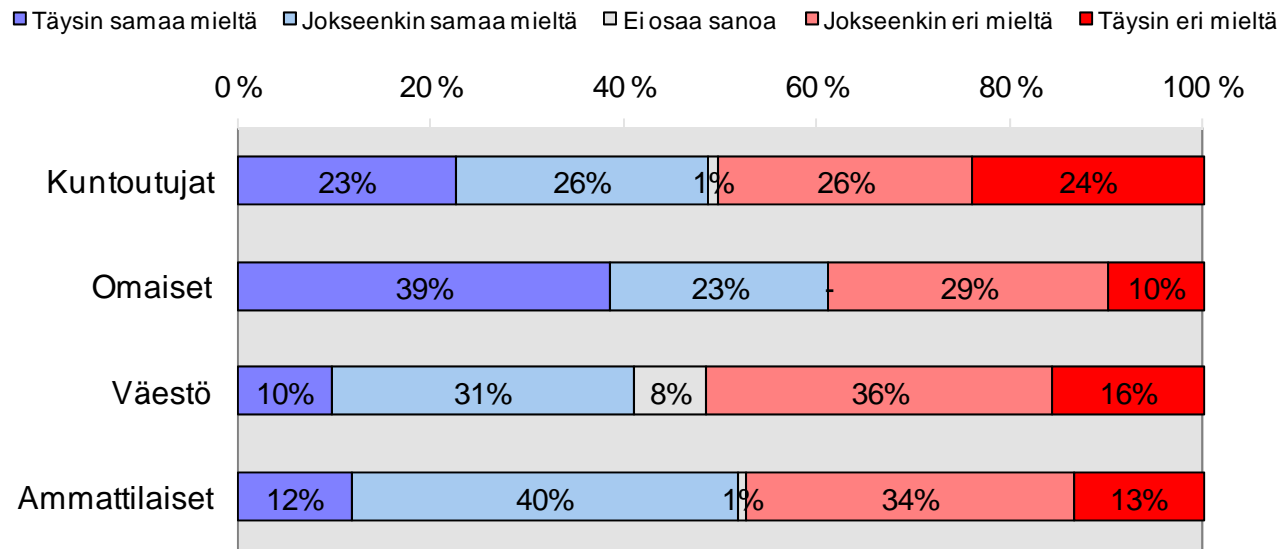


MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIIEN ASEMA SUOMALAISSA YHTEISKUNNASSA:

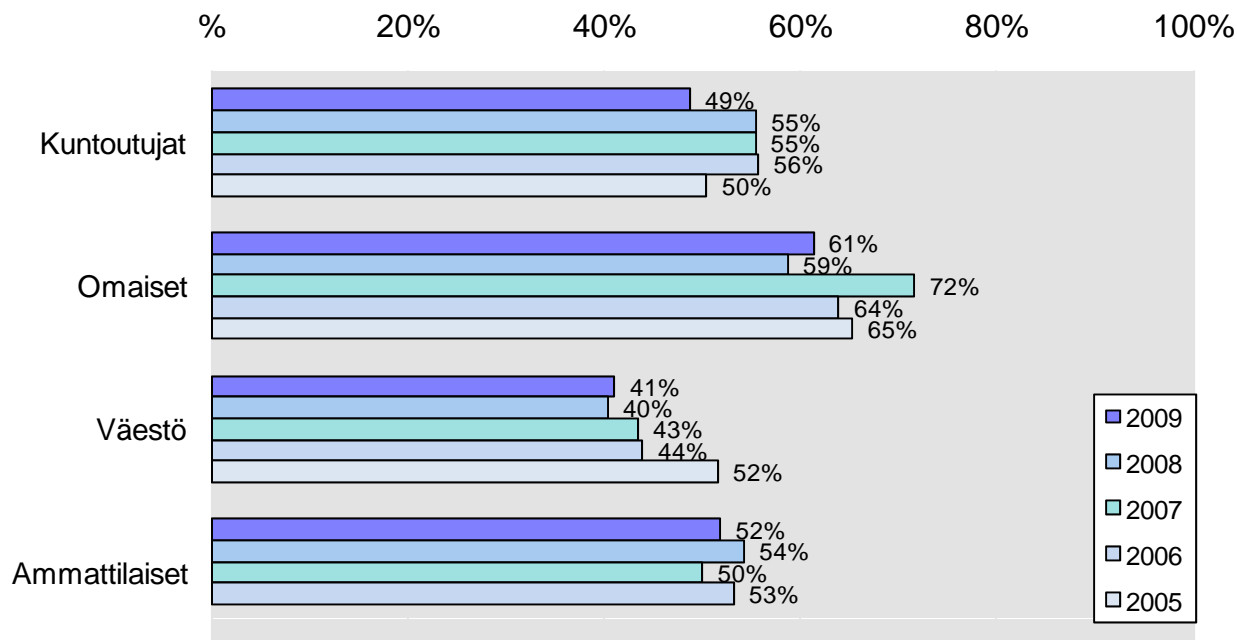
1=täysin ulkopuolella ----- 10=täysivaltaisia jäseniä



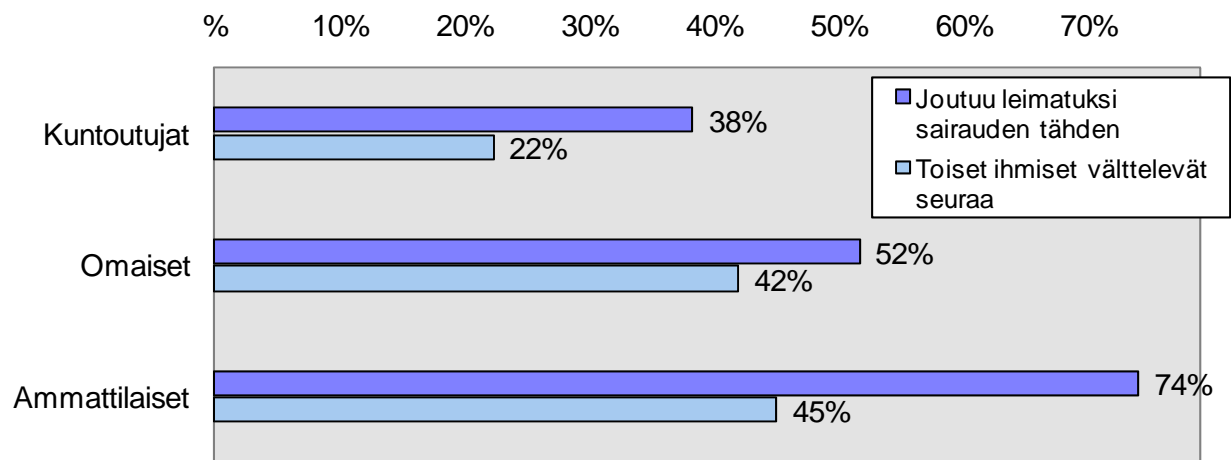
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveysongelmien parissa painiskeleva ei voi elää täysipainoista elämää (%)



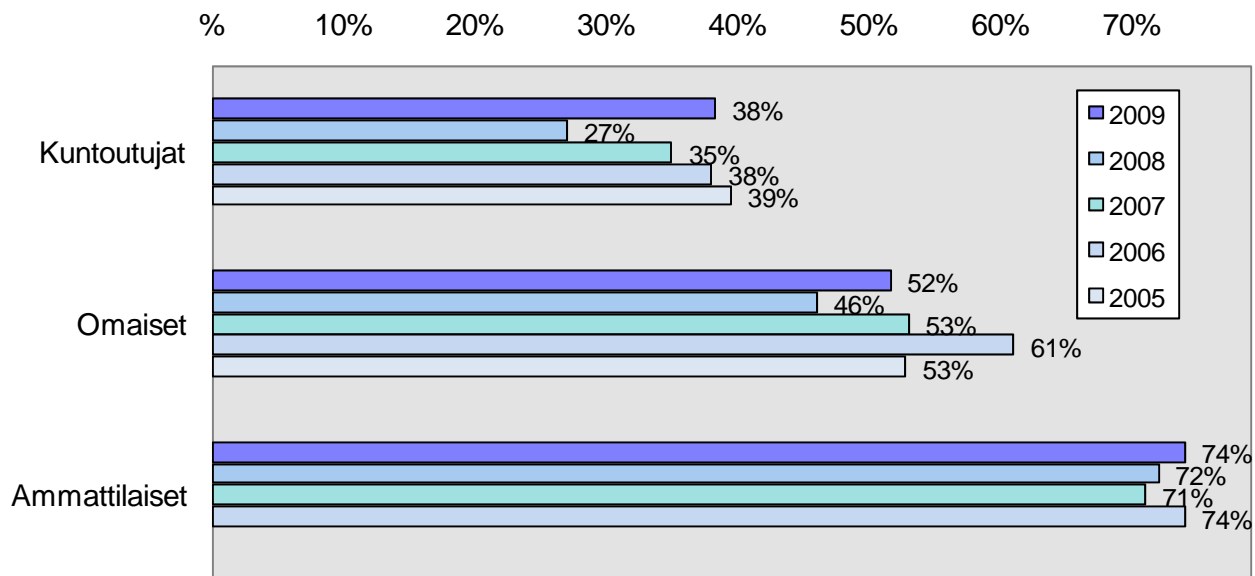
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveysongelmien parissa painiskeleva ei voi elää täysipainoista elämää, täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevat (%)



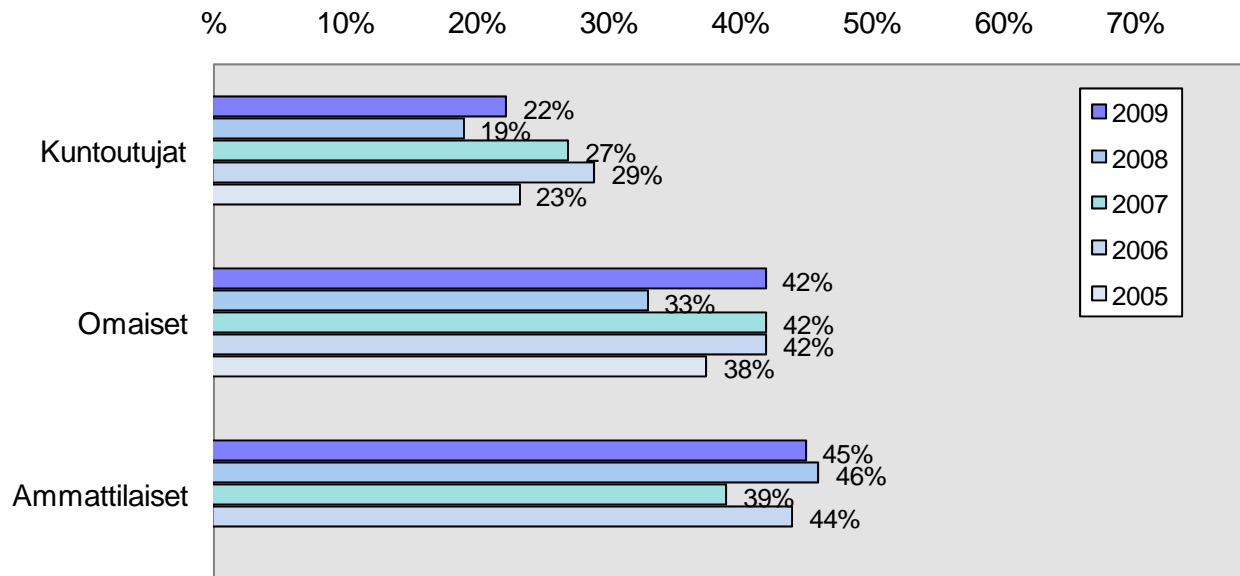
LEIMAUTUMINEN SAIRAUDEN VUOKSI (%)



LEIMAUTUMINEN SAIRAUDEN VUOKSI (%)

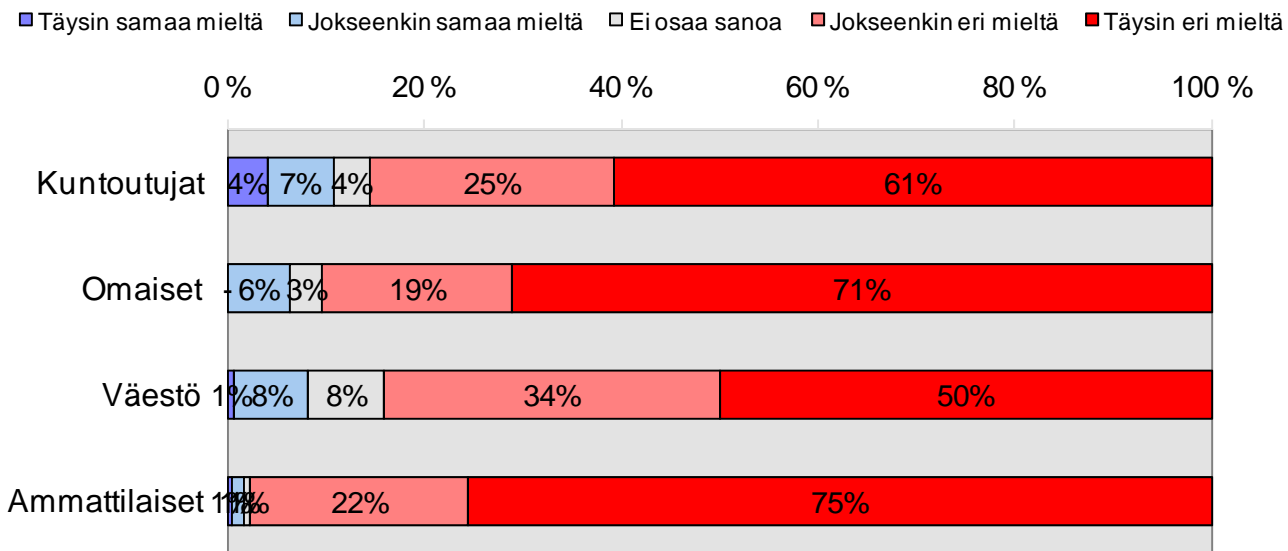


TOISET IHMISET VÄLTTELEVÄT SEURAA (%)

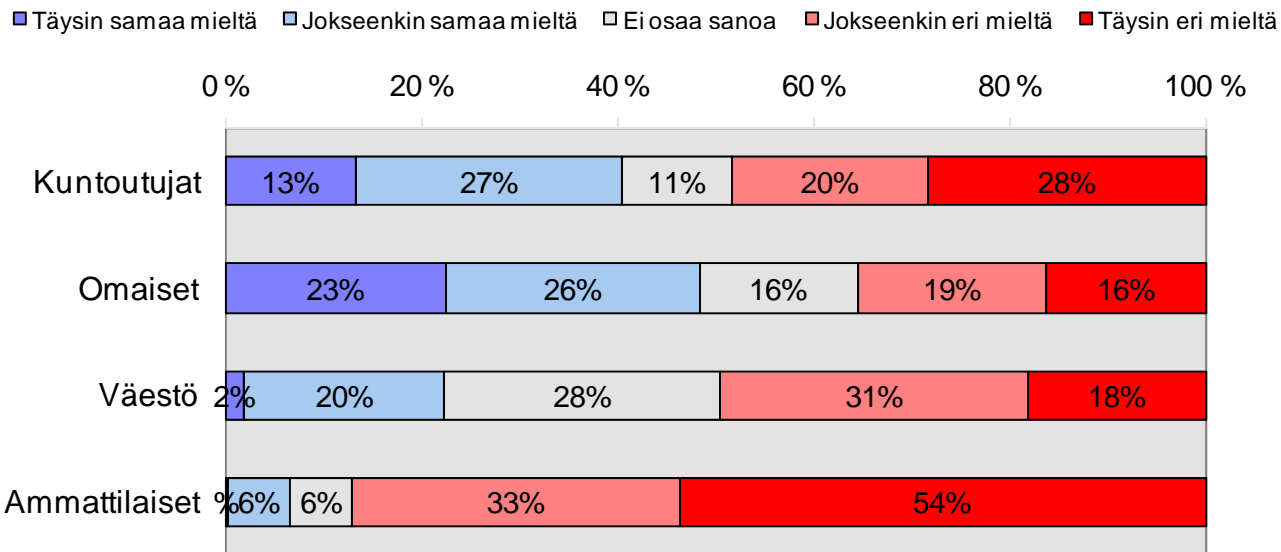


MIELENTERVEYTEEN LIITTYVÄT USKOMUKSET

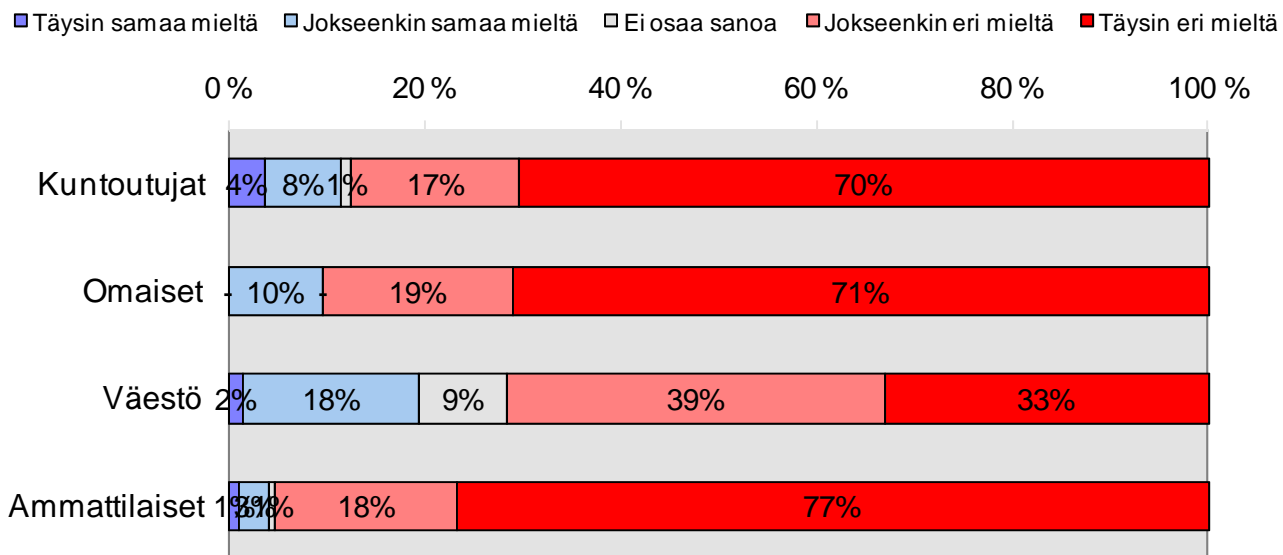
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveyden järkkymisestä saa pääosin syyttää itseään (%)



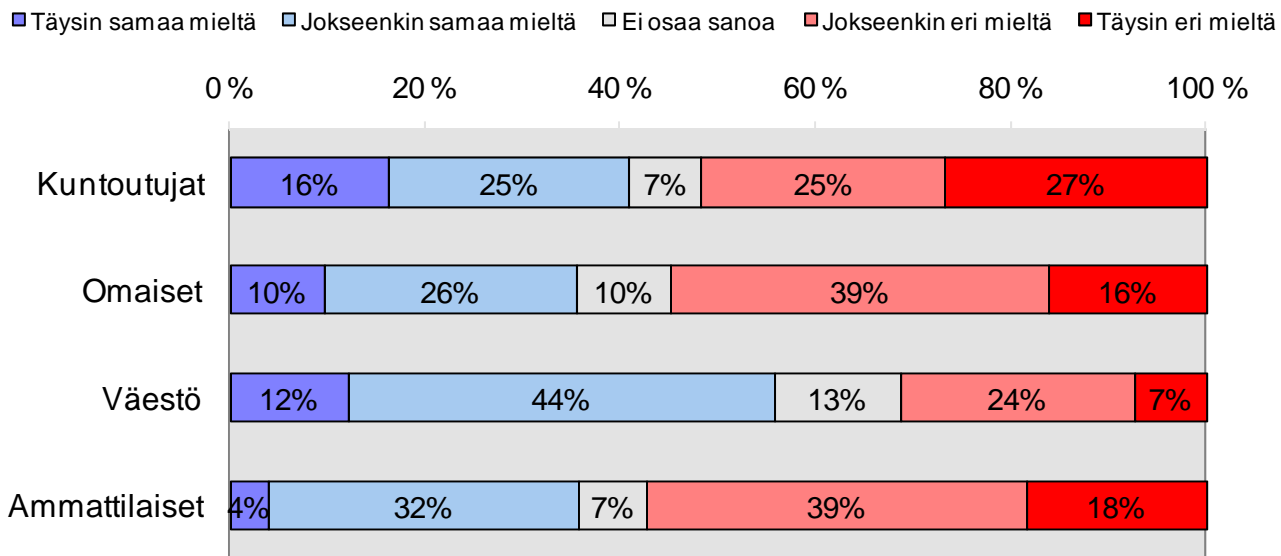
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveysongelmiin tai kansanomaisemmin sanottuna hulluuteen liittyy usein tietty positiivinen energialataus (%)



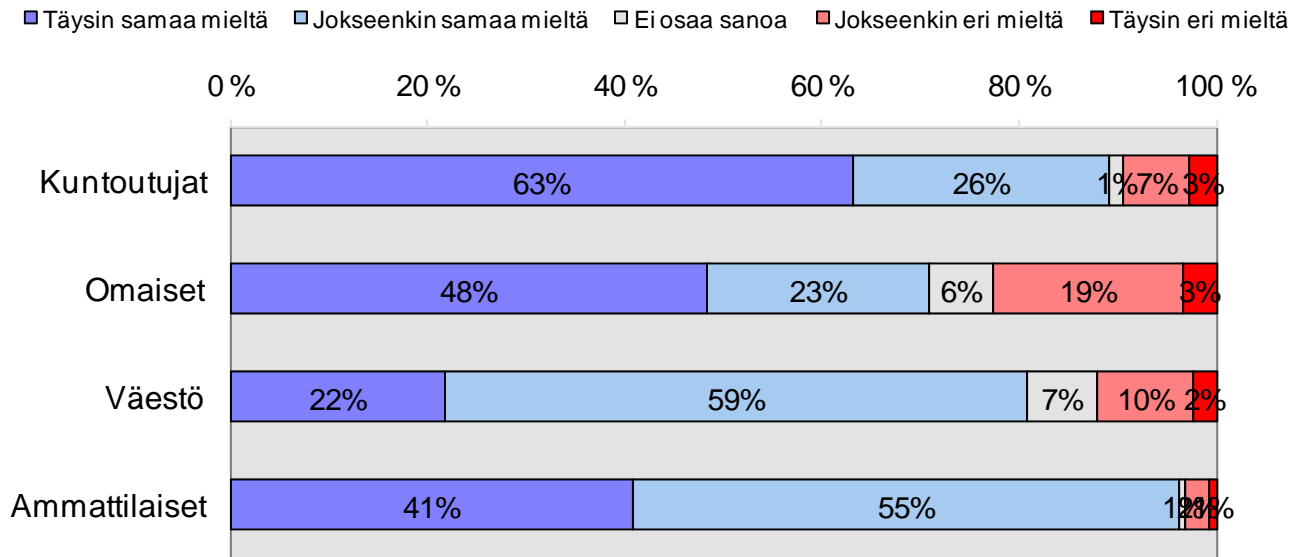
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveysongelmia kokeneita henkilöitä on epämukavaa ja pelottavaa kohdata (%)



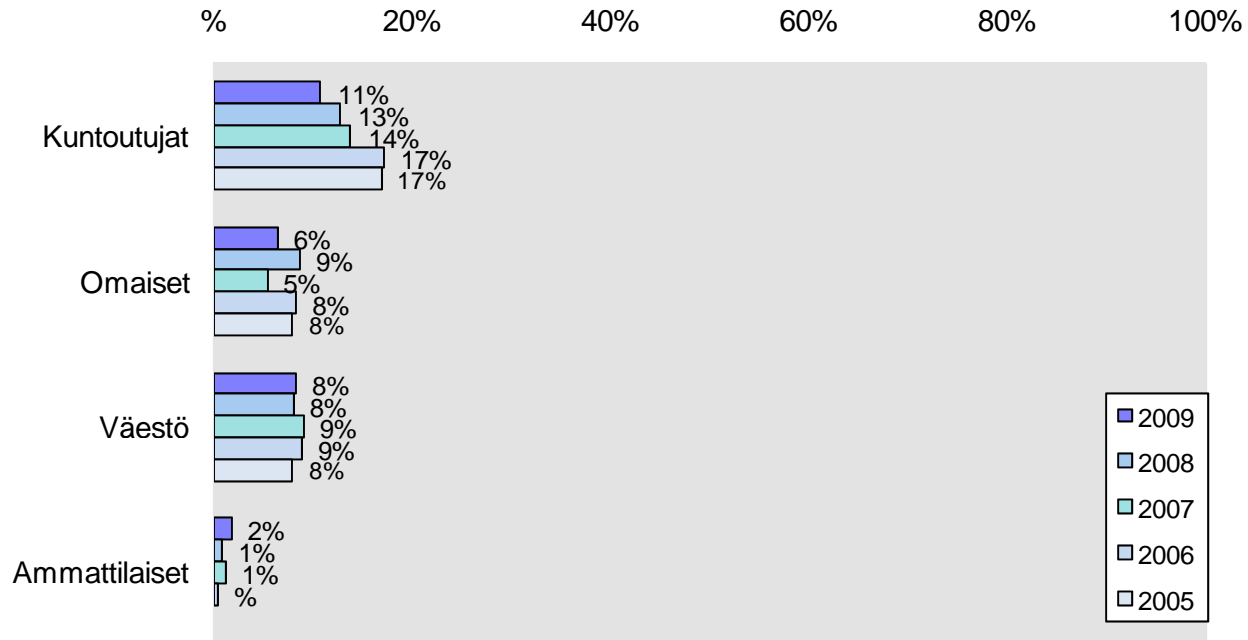
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: henkilöt, jotka oikeasti kuuluisivat sairaalahoitoon, ovat häiriöksi muille (%)



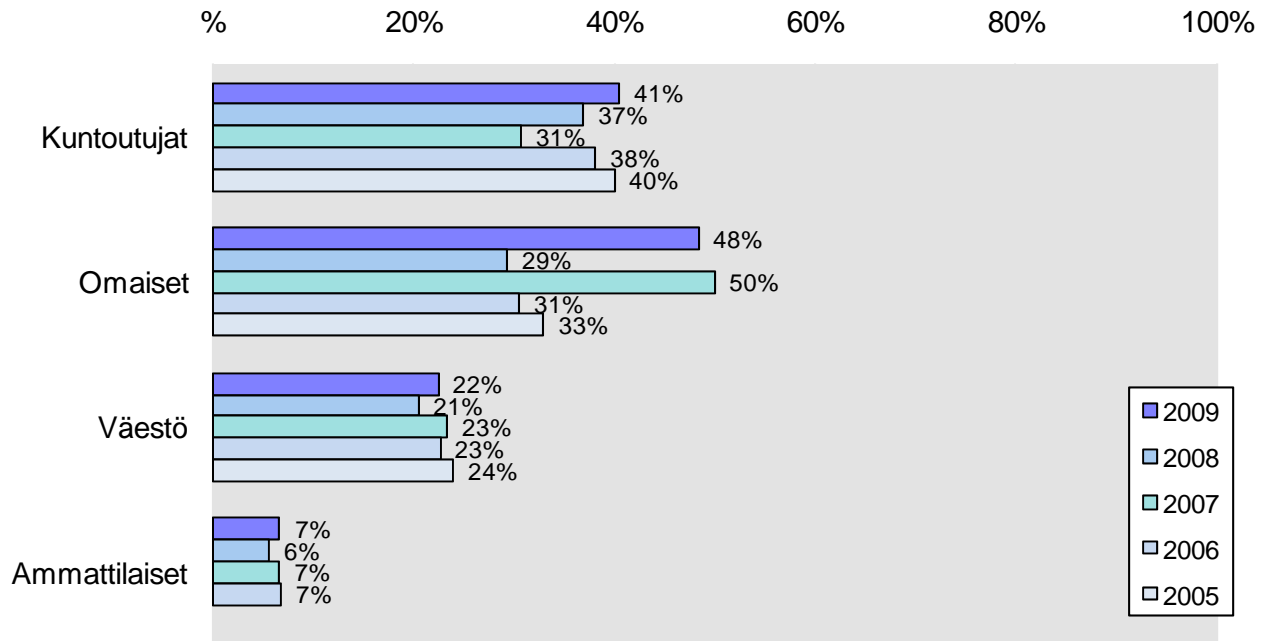
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: hyvillä lääkkeillä, psykoterapialla tai muulla tuella mielenterveyskuntoutuja pystyy elämään normaalia elämää (%)



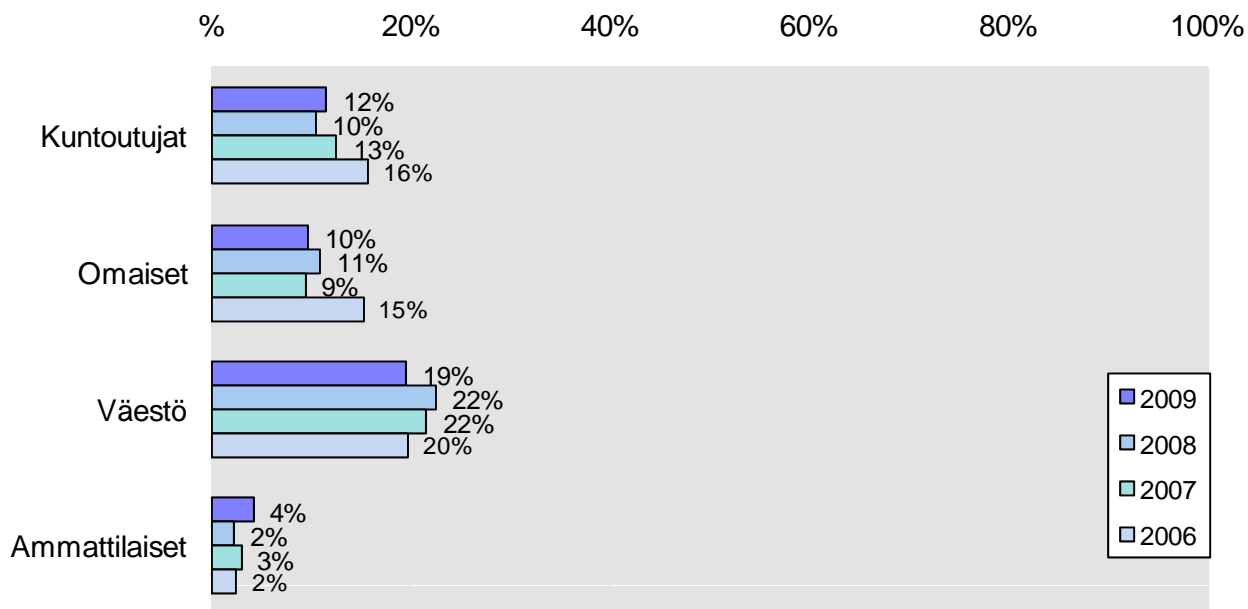
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielen­terveyden järkkymisestä saa syyttää pääosin itseään, täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevat (%)



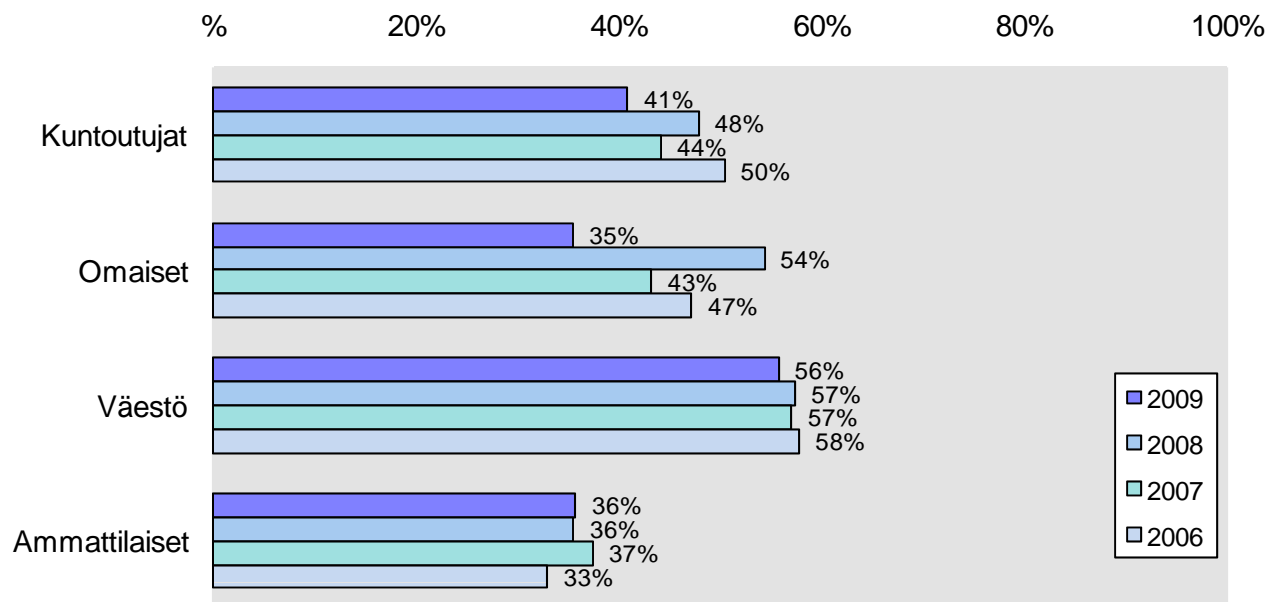
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveysongelmiin tai kansanomaisemmin sanottuna hulluuteen liittyy usein tietty positiivinen energialataus, täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevat (%)



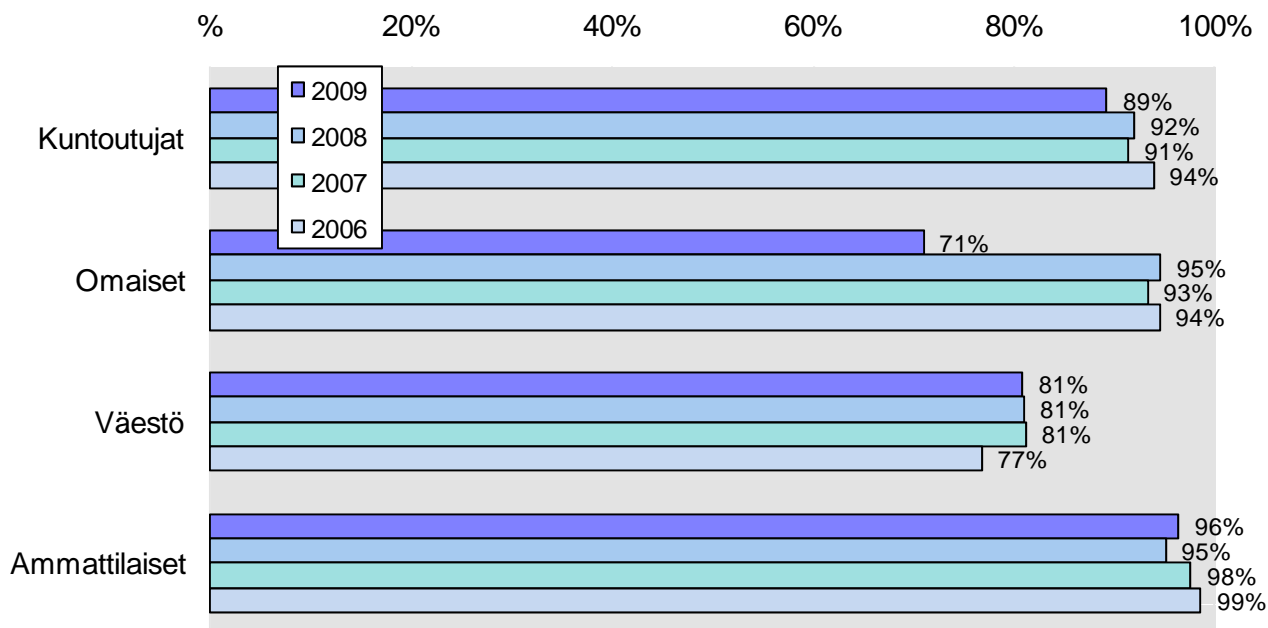
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: minusta on epämukavaa ja pelottavaa kohdata mielenterveysongelmia kokeneita henkilöitä, täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevat (%)



MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: henkilöt, jotka oikeasti kuuluisivat sairaalahoitoon, ovat häiriöksi muille, täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevat (%)

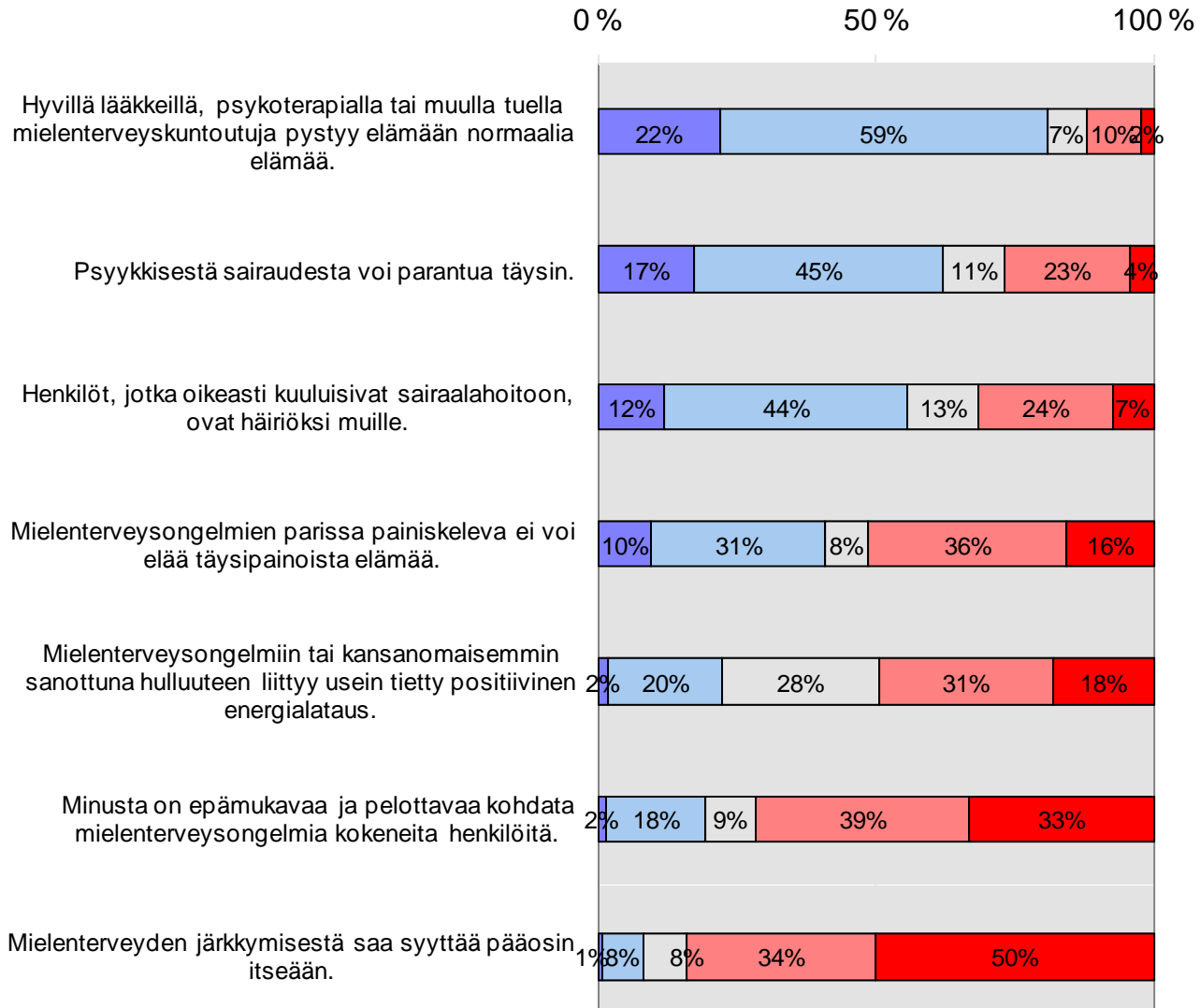


MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: hyvillä lääkkeillä, psykoterapialla tai muulla tuella mielenterveyskuntoutuja pystyy elämään normaalia elämää, täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevat (%)

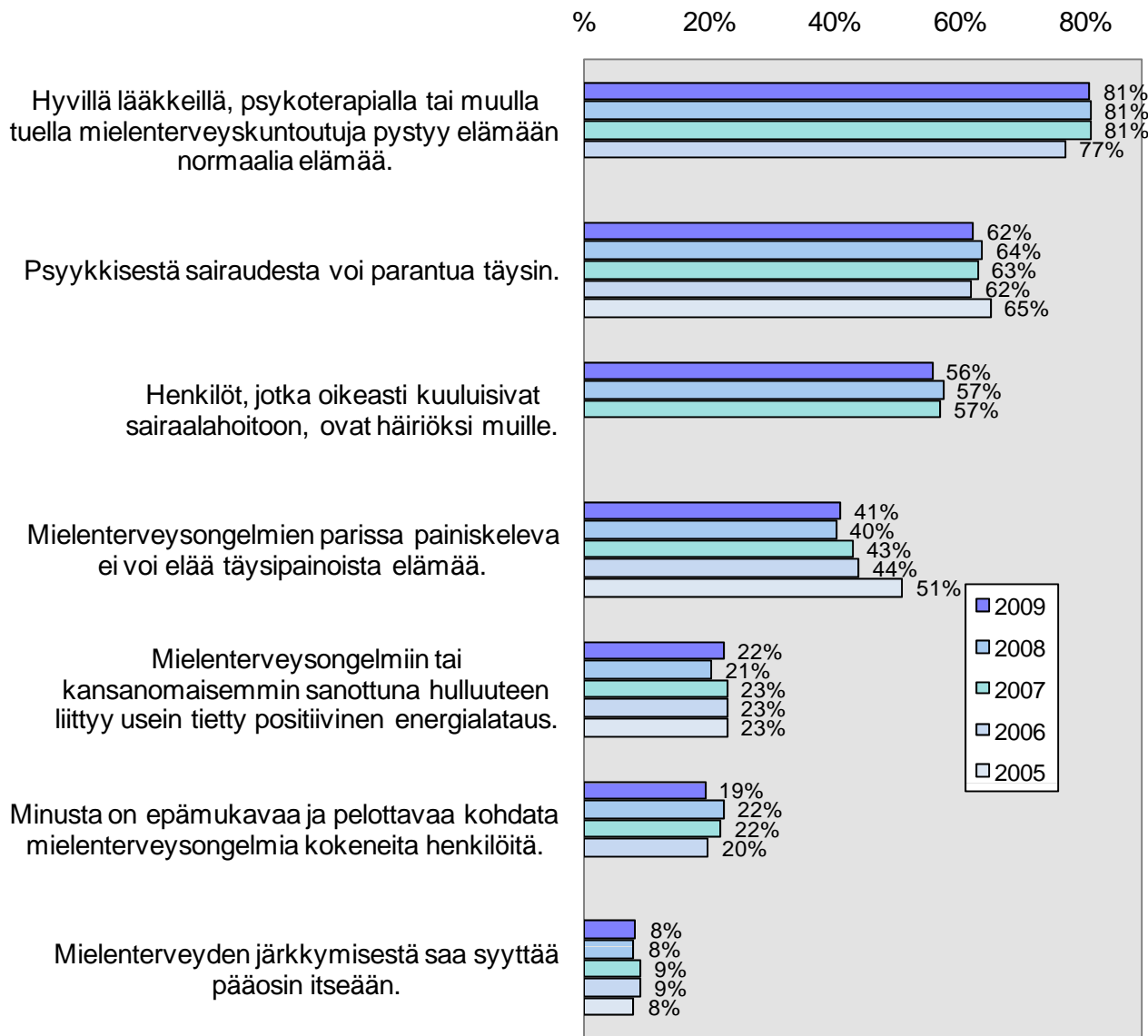


MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: väestön mielipiteet (%)

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

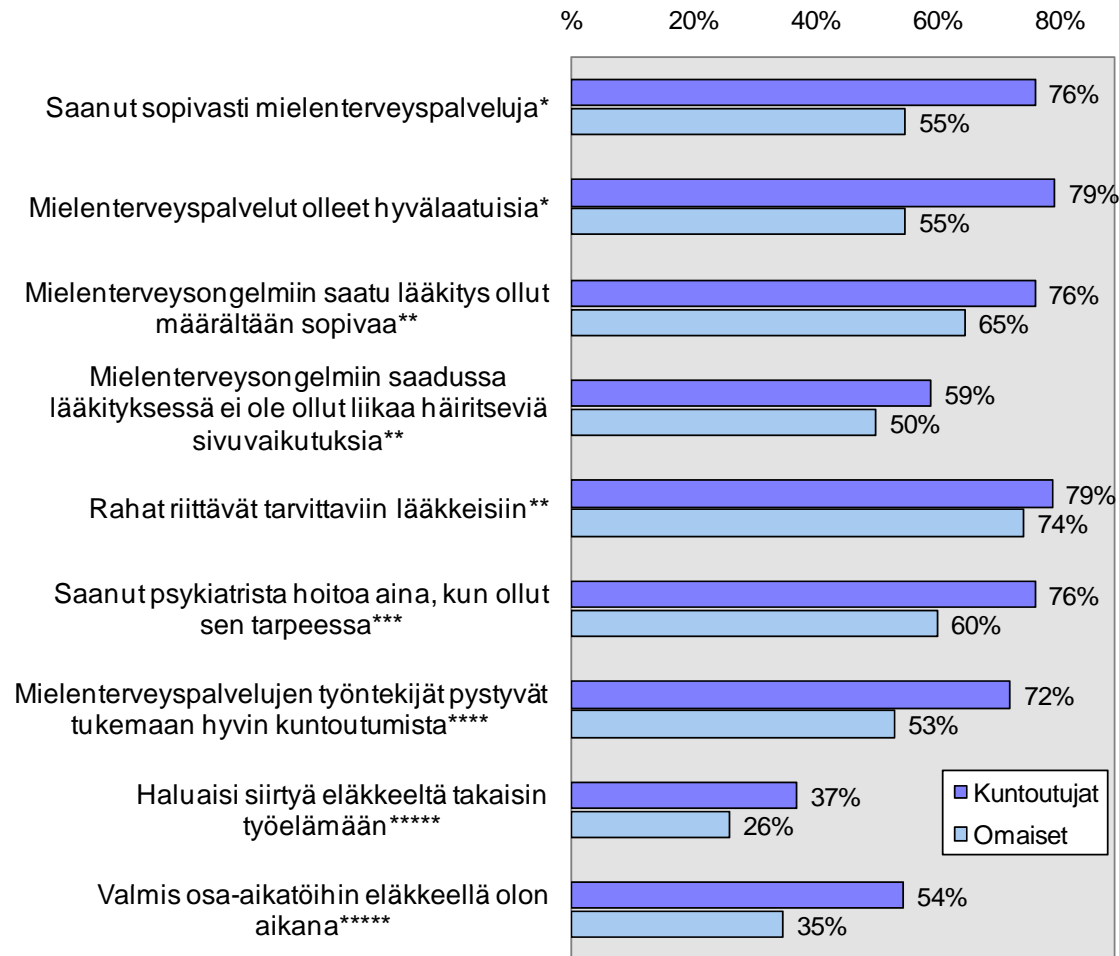


MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: väestön mielipiteet
(täysin+jokseenkin samaa mieltä olevat) (%)



MIELENTERVEYSKUNTOUTUJEN ARKIELÄMÄN KYSYMYKSIÄ

MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIEN ARKIELÄMÄN KYSYMYKSIÄ (%)



* % mielen terveystalvauet saaneista (97 % koko joukosta)

** % lääkitystä saaneista (91 % koko joukosta)

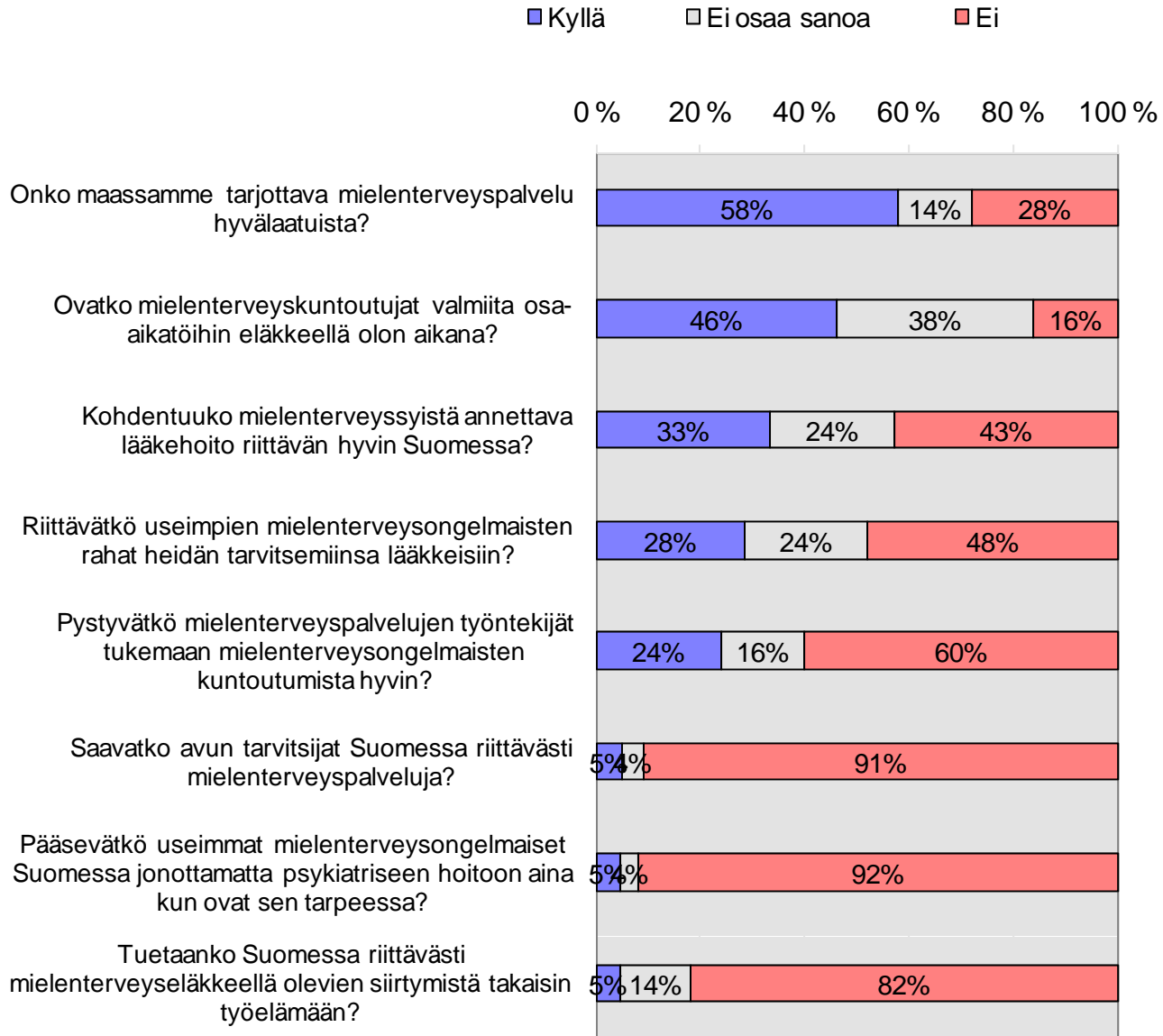
*** % psykiatrista hoitoa saaneista (90 % koko joukosta)

**** % talvauet käyttäneistä (96 % koko joukosta)

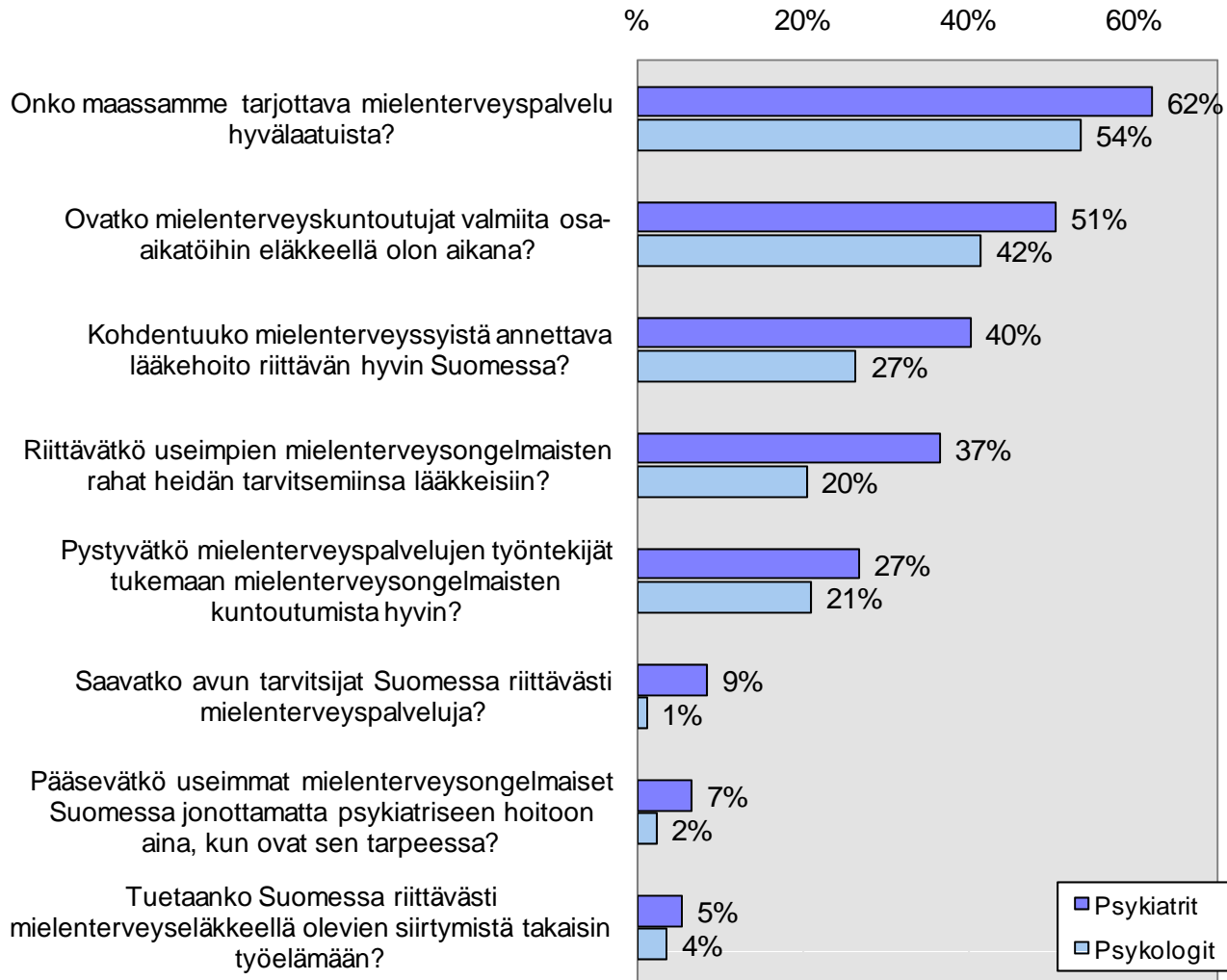
***** % eläkkeellä olevista (83 % koko joukosta)



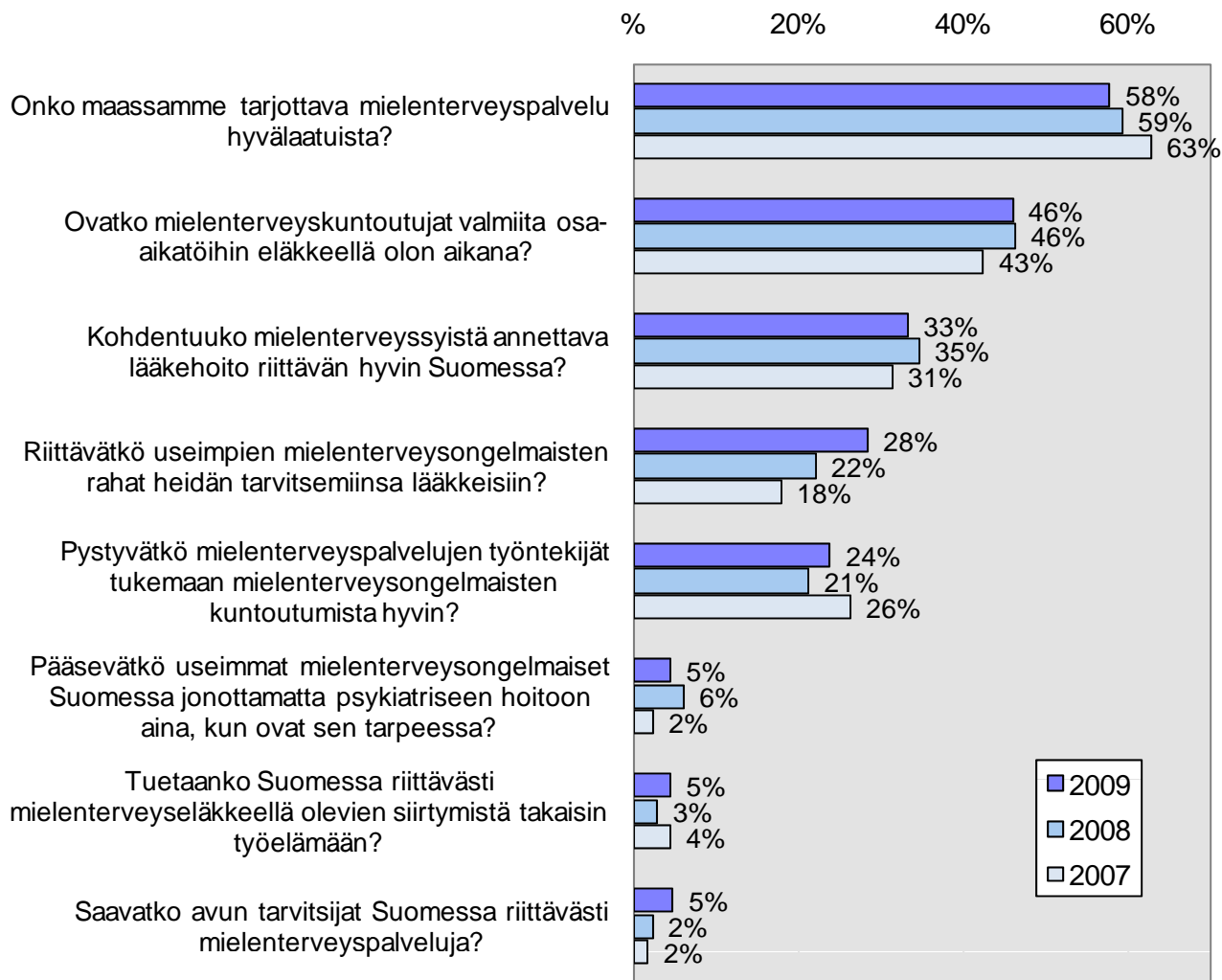
MIELENTERVEYSKUNTOUTUJEN ARKIELÄMÄN KYSYMYKSIÄ: ammattilaisten mielipiteitä (%)



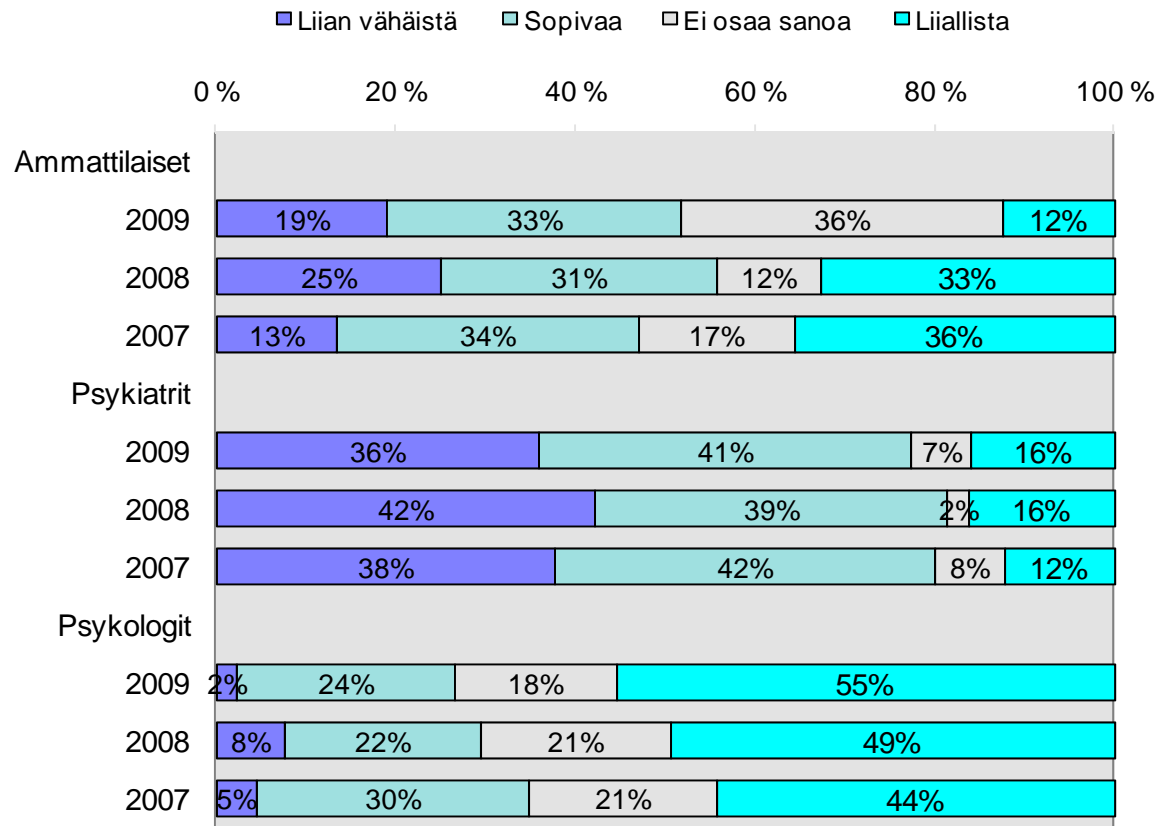
MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIEN ARKIELÄMÄN KYSYMYKSIÄ: ammattilaisten mielipiteet, kyllä -vaihtoehdon valinneet (%)



MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIEN ARKIELÄMÄN KYSYMYKSIÄ: ammattilaisten mielipiteet, kyllä -vaihtoehdon valinneet (%)

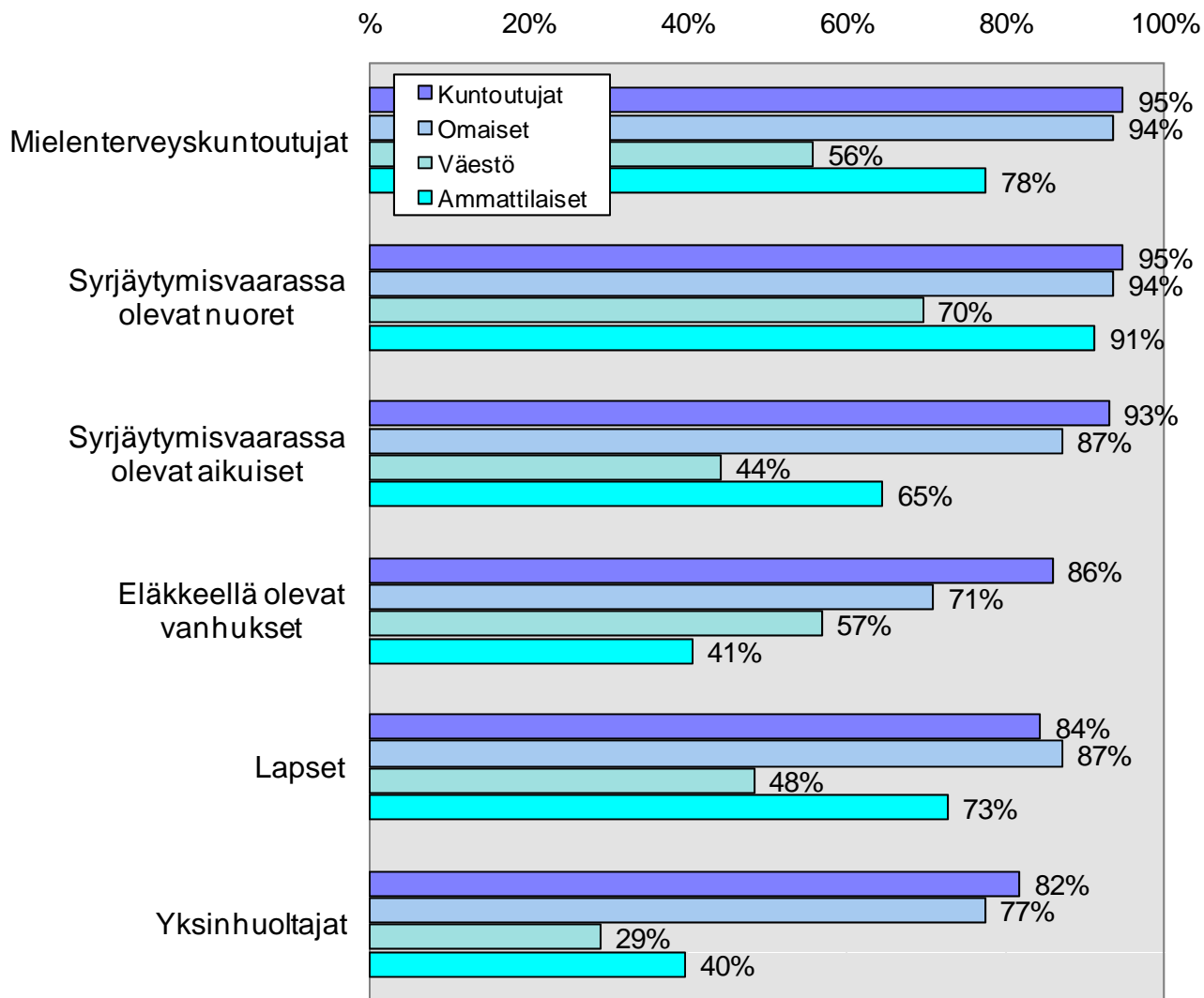


LÄÄKEHOIDON PAINOTTUMINEN OIKEIN MASENNUKSEN HOIDOSSA. LÄÄKEHOIDON KÄYTTÖ ON... (%)

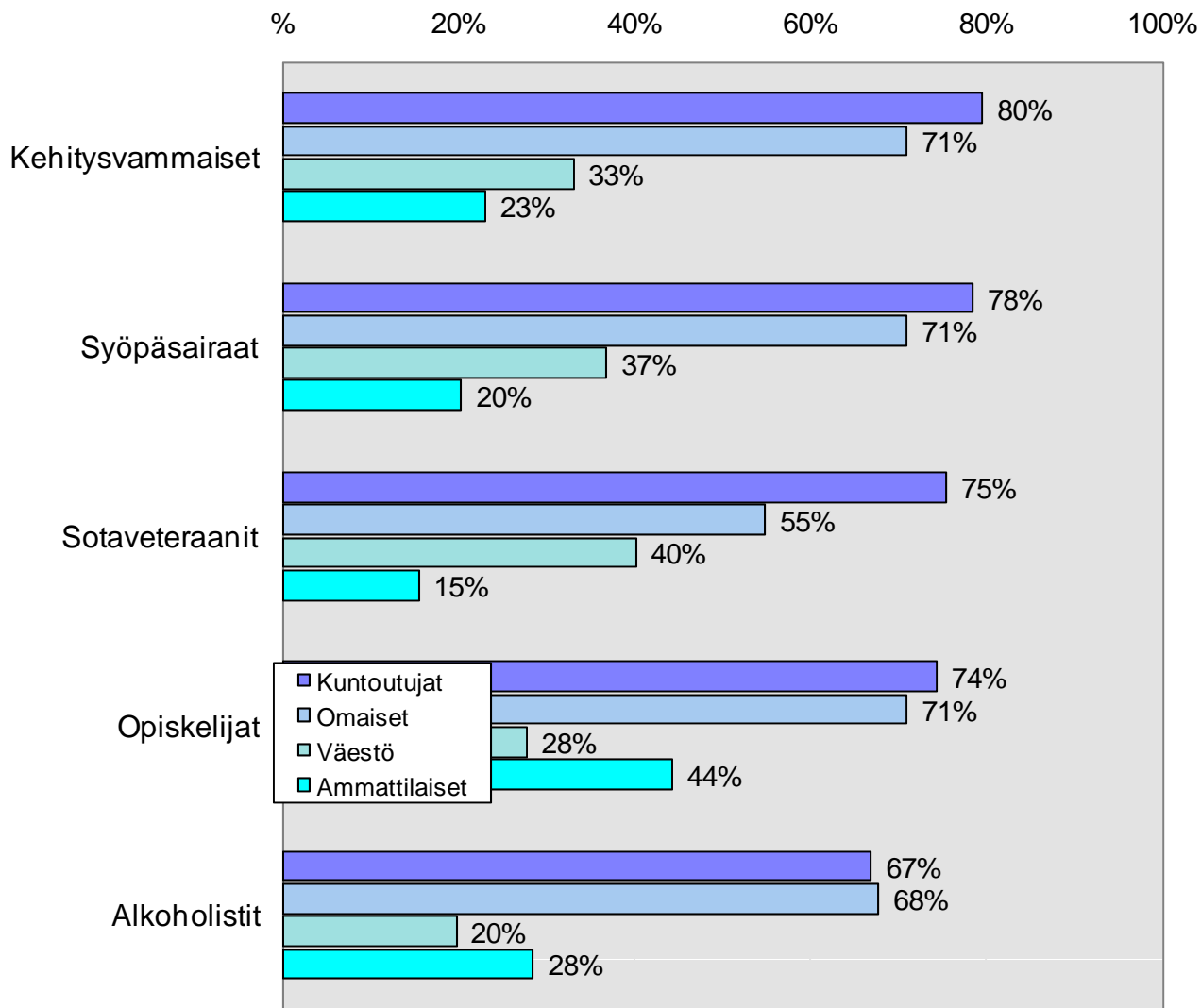


SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN RESURSSIEN JAKAMINEN

VÄESTÖRYHMIÄ, JOILLE PITÄISI KESKITTÄÄ NYKYISTÄ ENEMMÄN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUN RESURSSIJA (%)

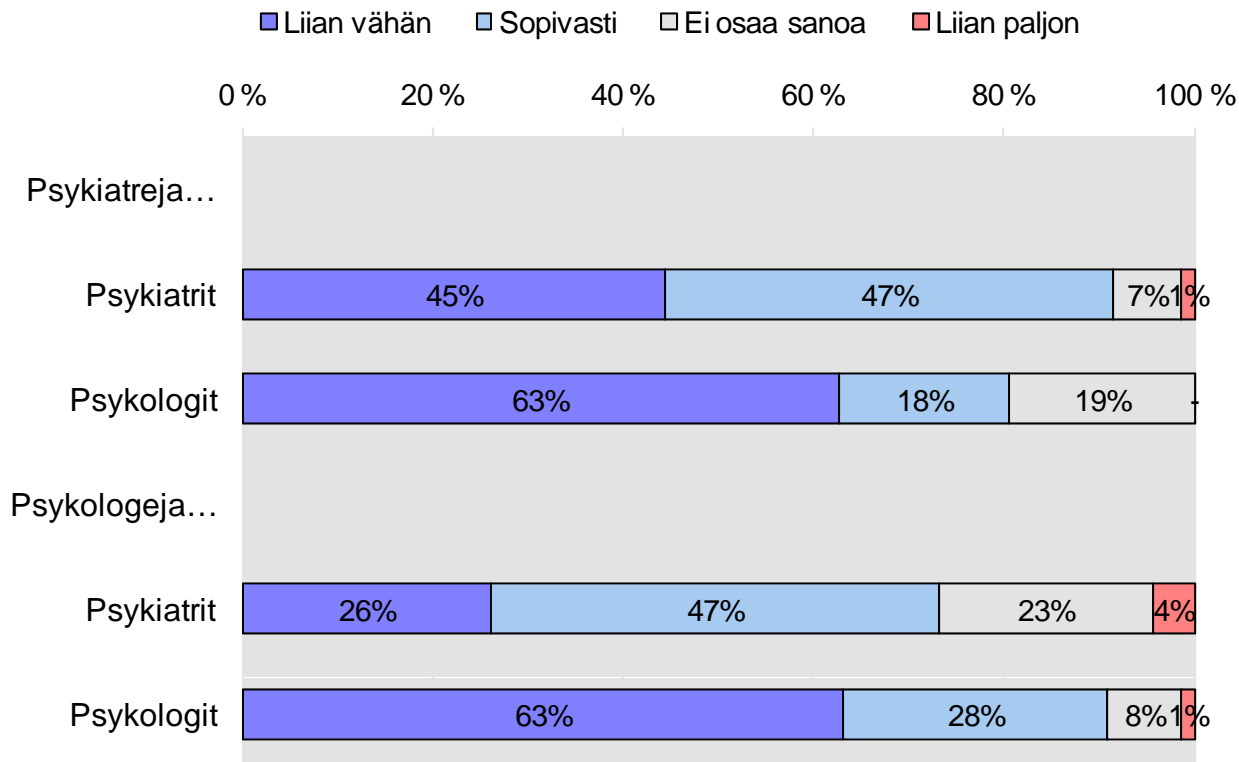


VÄESTÖRYHMIÄ, JOILLE PITÄISI KESKITTÄÄ NYKYISTÄ ENEMMÄN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUN RESURSSIJA (%)



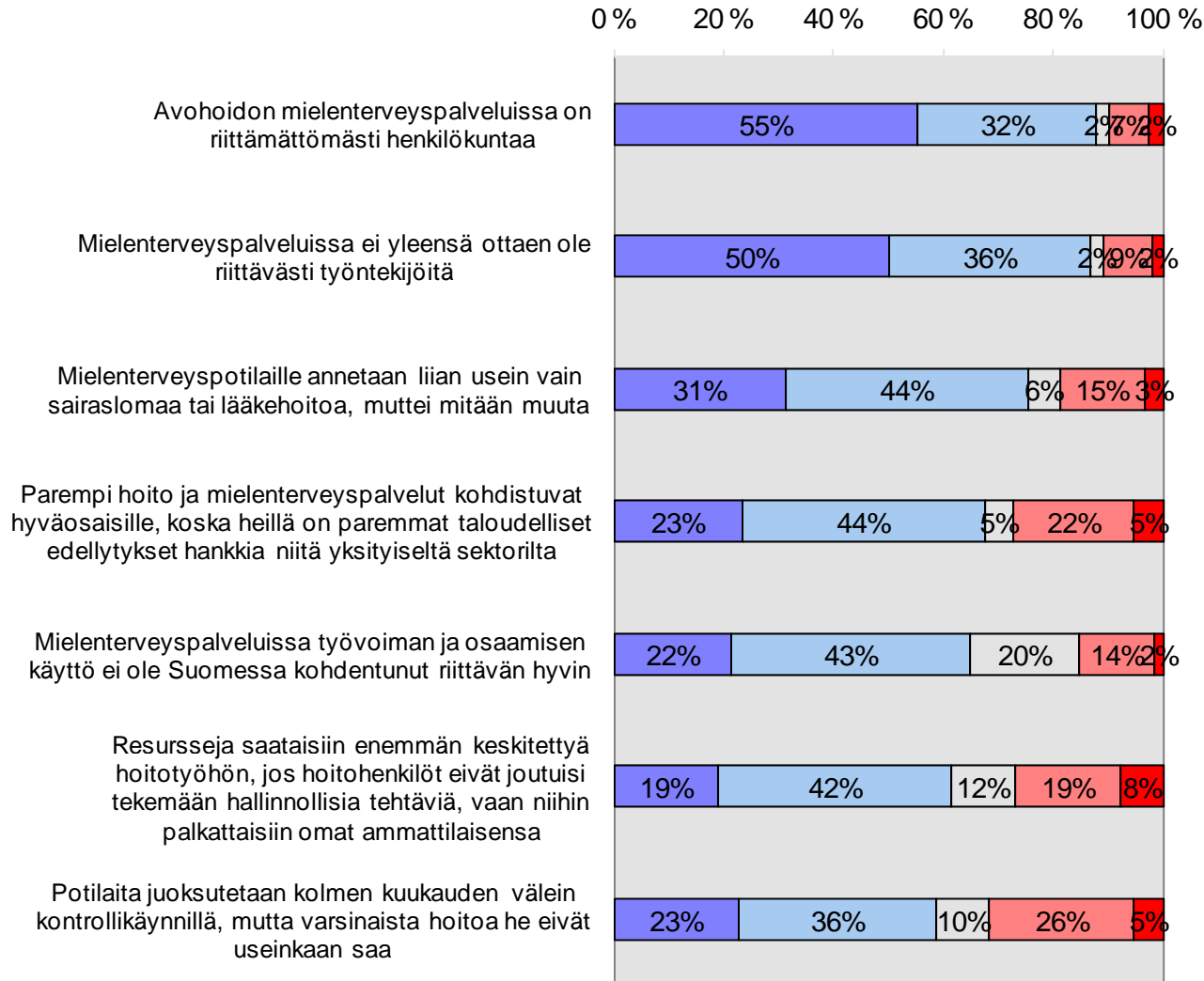
AMMATTILAISTEN KÄSITYKSIÄ MIELENTERVEYDEN HOITOOON LIITTYVISTÄ KYSYMYKSISTÄ

KÄSITYKSET PSYKIATRIEN JA PSYKOLOGIEN LUKUMÄÄRÄSTÄ TÄLLÄ HETKELLÄ SUOMESSA (%)



AMMATTILAISTEN MIELIPITEITÄ MIELENTERVEYDEN HOITOON LIITTYVISTÄ ASIOISTA (%)

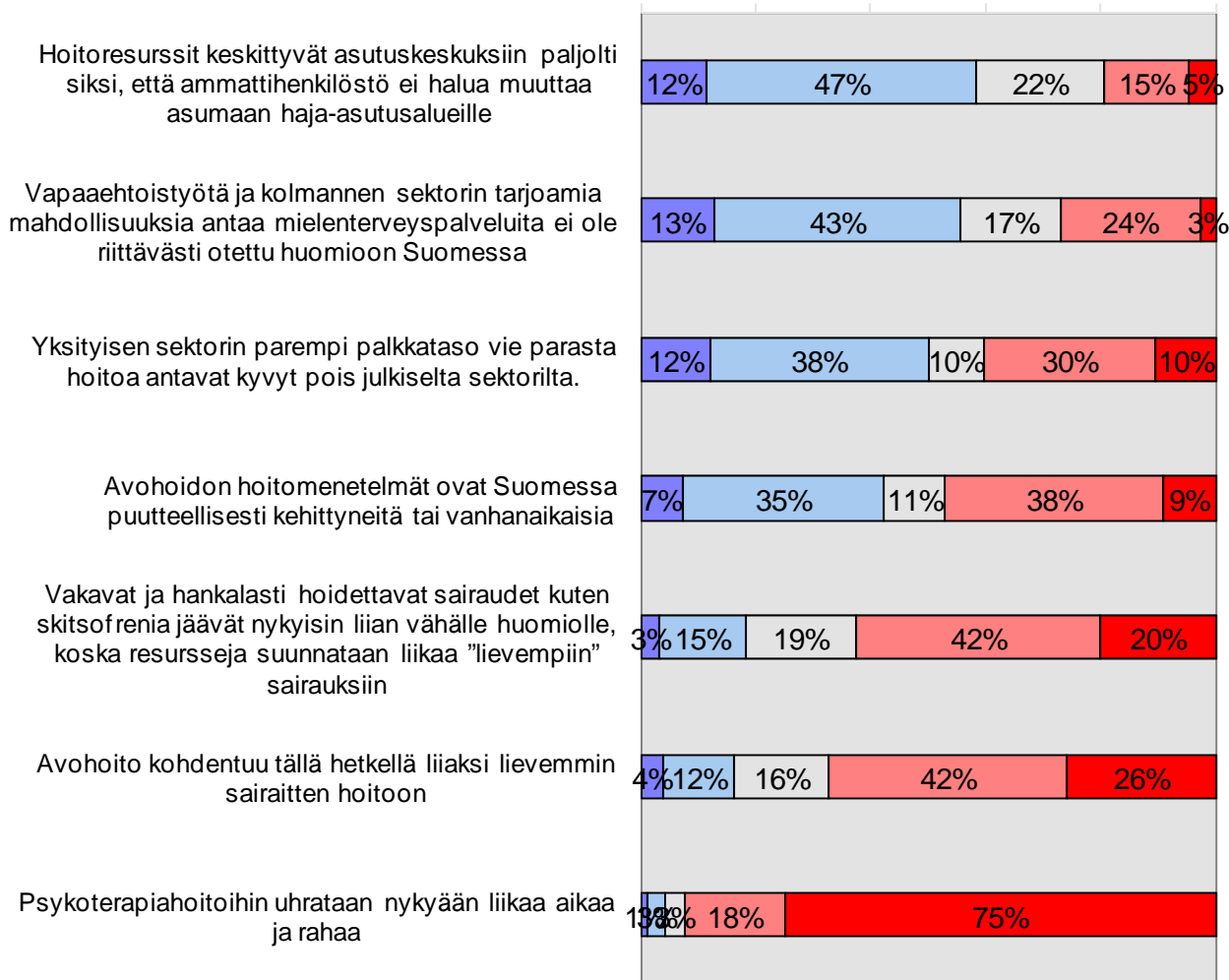
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



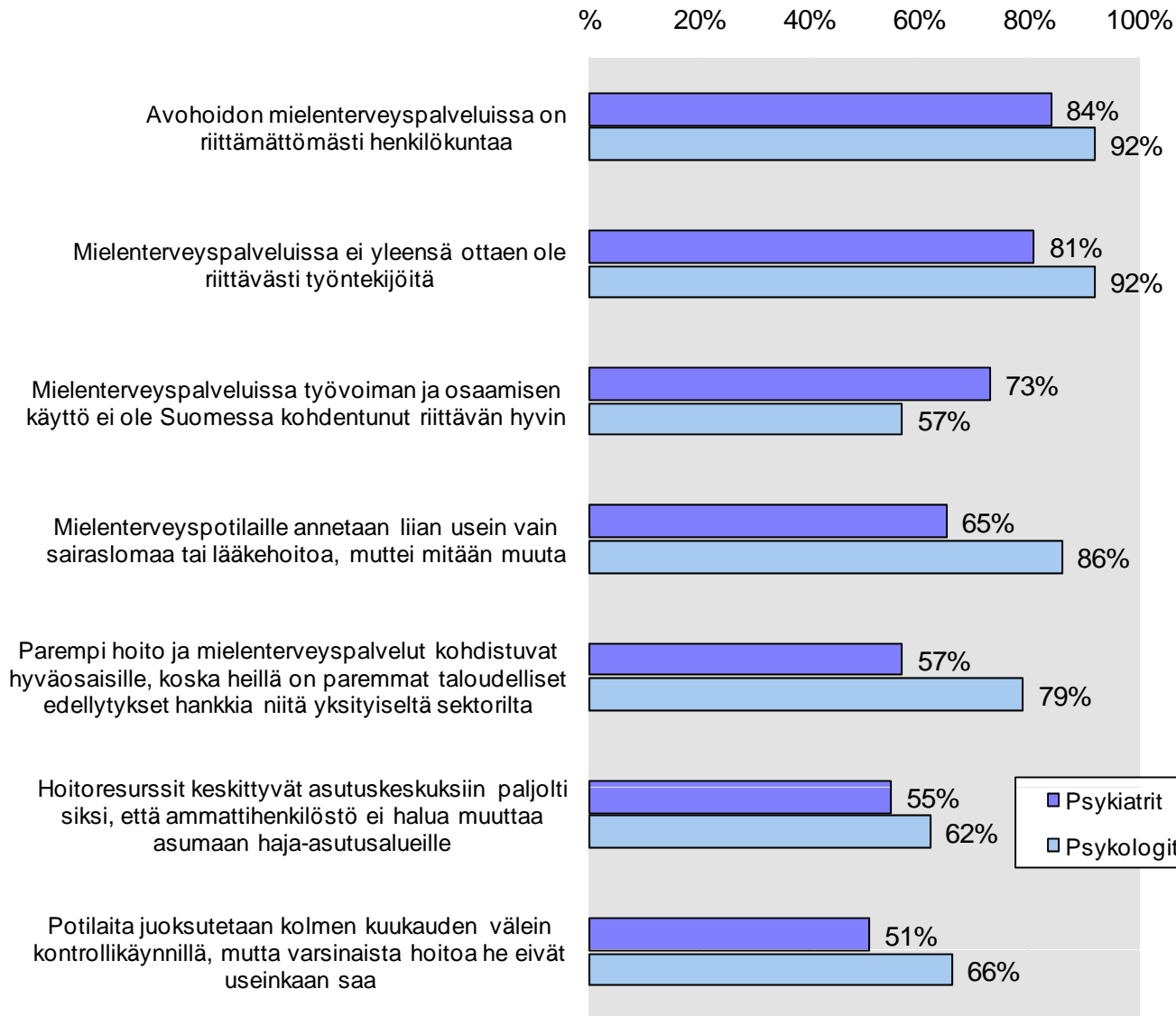
AMMATTILAISTEN MIELENTERVEYDEN HOITOON LIITTYVISTÄ ASIOISTA (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

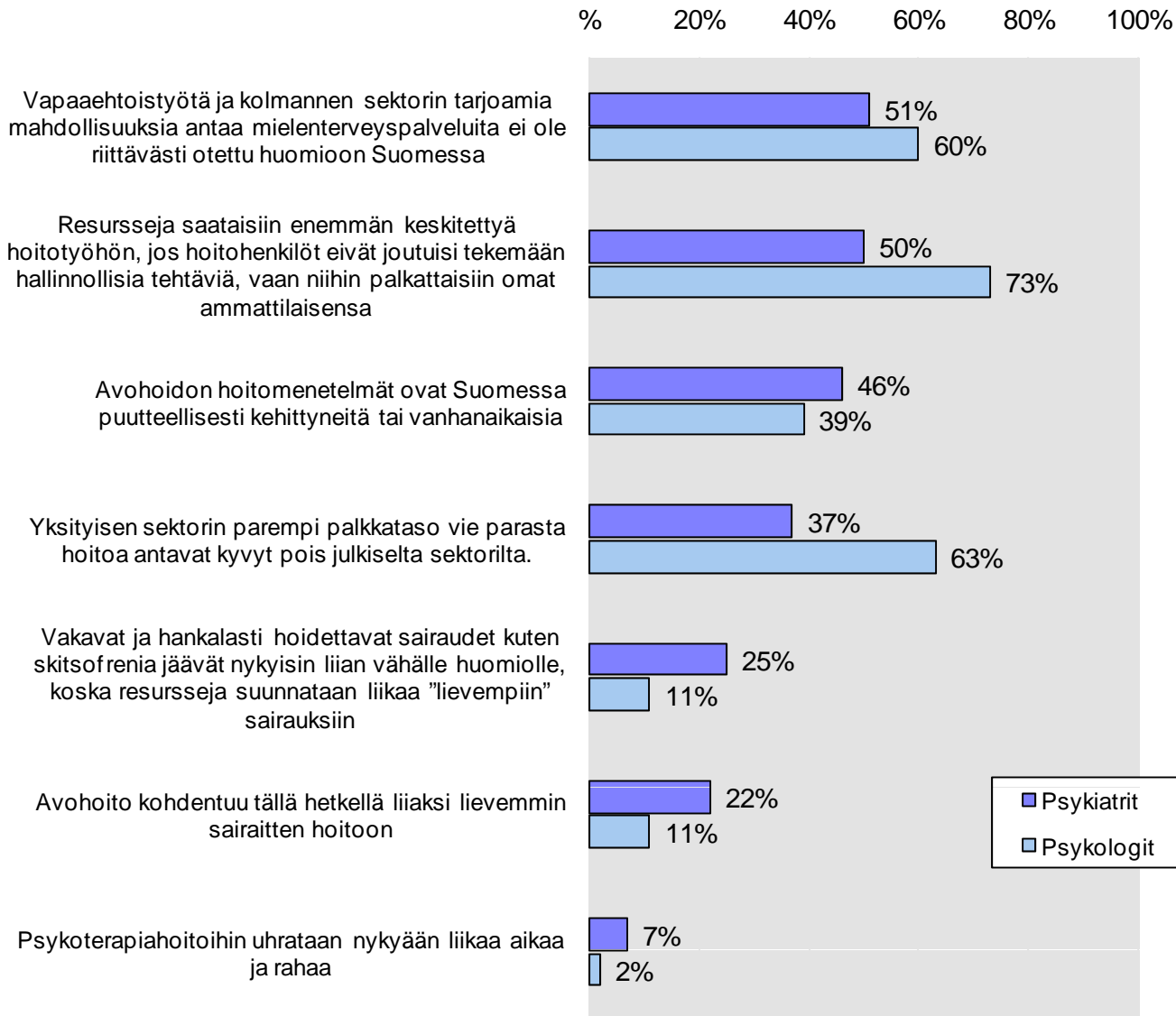
0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %



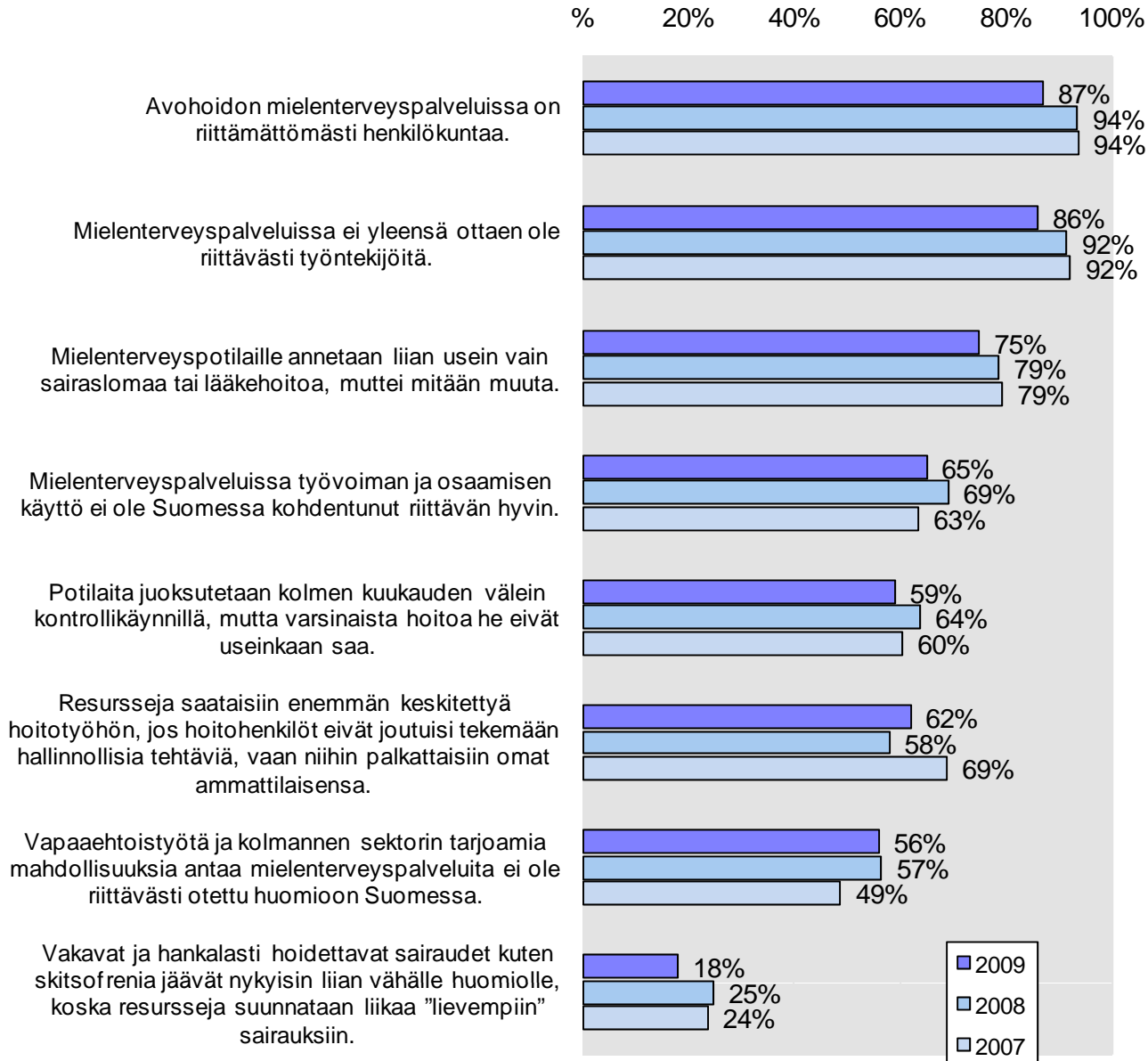
AMMATTILAISTEN MIELIPITEITÄ MIELENTERVEYDEN HOITOON LIITTYVISTÄ ASIOISTA (%)



AMMATTILAISTEN MIELIPITEITÄ MIELENTERVEYDEN HOITOON LIITTYVISTÄ ASIOISTA (%)



AMMATTILAISTEN MIELIPITEITÄ MIELENTERVEYDEN HOITOON LIITTYVISTÄ ASIOISTA (%)



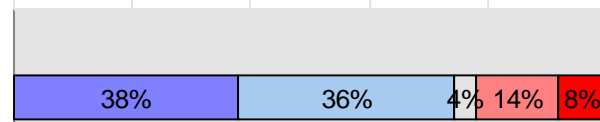
MIELENTERVEYSONGELMIIN JA
TYÖELÄMÄÄN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ

MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA MIELIPITEITÄ: kuntoutujien mielipiteet (%)

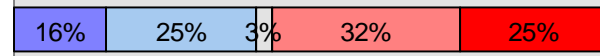
■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

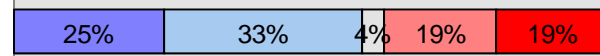
Jos tiedetään, että työntekijällä tai esimiehellä on mielenterveyden ongelmia, hän voi menettää työpaikkansa, asemansa tai arvostuksensa yrityksessä.



Jos jollakulla olisi mielenterveyden ongelmia, hänen pitäisi kertoa niistä työtovereilleen.



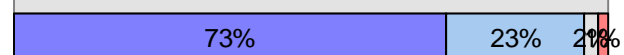
Jos jollakulla olisi mielenterveyden ongelmia, hänen pitäisi kertoa niistä esimiehelleen.



Jos työyhteisössä jollakulla esiintyy mielenterveyden ongelmia, se vaikuttaa koko työyhteisöön.



Mielenterveyden ongelmien vuoksi töitä tulisi voida tarvittaessa sopeuttaa työntekijän terveydentilaan.

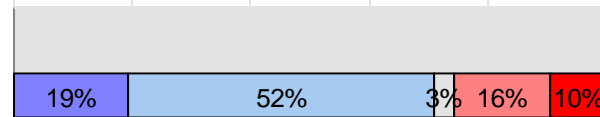


MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA MIELIPITEITÄ: omaisten mielipiteet (%)

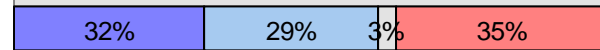
■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

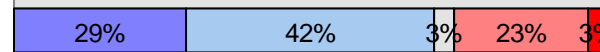
Jos tiedetään, että työntekijällä tai esimiehellä on mielenterveyden ongelmia, hän voi menettää työpaikkansa, asemansa tai arvostuksensa yrityksessä.



Jos jollakulla olisi mielenterveyden ongelmia, hänen pitäisi kertoa niistä työtovereilleen.



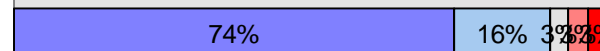
Jos jollakulla olisi mielenterveyden ongelmia, hänen pitäisi kertoa niistä esimiehelleen.



Jos työyhteisössä jollakulla esiintyy mielenterveyden ongelmia, se vaikuttaa koko työyhteisöön.



Mielenterveyden ongelmien vuoksi töitä tulisi voida tarvittaessa sopeuttaa työntekijän terveydentilaan.

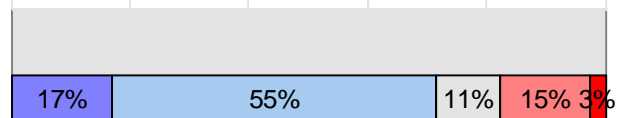


MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA MIELIPITEITÄ: väestön mielipiteet (%)

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

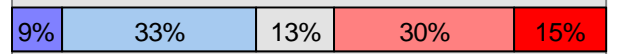
Jos tiedetään, että työntekijällä tai esimiehellä on mielenterveyden ongelmia, hän voi menettää työpaikkansa, asemansa tai arvostuksensa yrityksessä.



Jos minulla olisi mielenterveyden ongelmia, kertoisin niistä työtovereilleni.



Jos minulla olisi mielenterveyden ongelmia, kertoisin niistä esimiehelleni.



Jos työyhteisössä jollakulla esiintyy mielenterveyden ongelmia, se vaikuttaa koko työyhteisöön.



Mielenterveyden ongelmien vuoksi töitä tulisi voida tarvittaessa sopeuttaa työntekijän terveydentilaan.

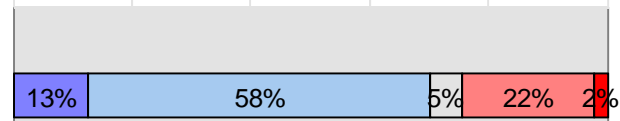


MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA MIELIPITEITÄ: ammattilaisten mielipiteet (%)

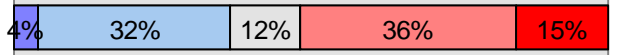
■ Täysin samaa mieltä
 ■ Jokseenkin samaa mieltä
 ■ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

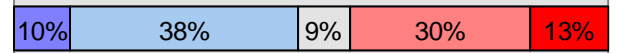
Jos tiedetään, että työntekijällä tai esimiehellä on mielenterveyden ongelmia, hän voi menettää työpaikkansa, asemansa tai arvostuksensa yrityksessä.



Jos minulla olisi mielenterveyden ongelmia, kertoisin niistä työtovereilleni.



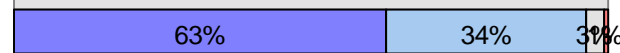
Jos minulla olisi mielenterveyden ongelmia, kertoisin niistä esimiehelleni.



Jos työyhteisössä jollakulla esiintyy mielenterveyden ongelmia, se vaikuttaa koko työyhteisöön.

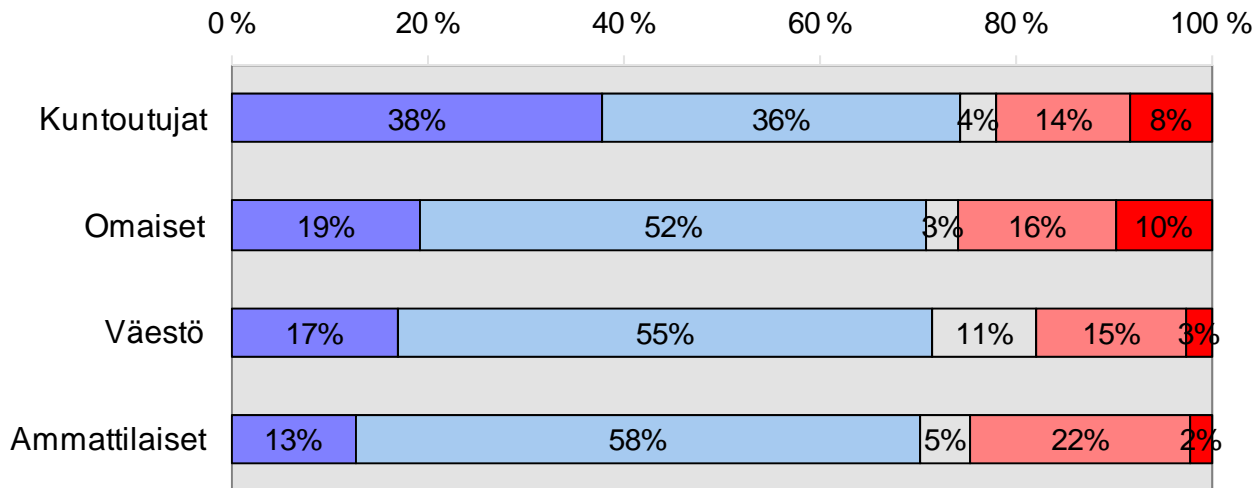


Mielenterveyden ongelmien vuoksi töitä tulisi voida tarvittaessa sopeuttaa työntekijän terveydentilaan.

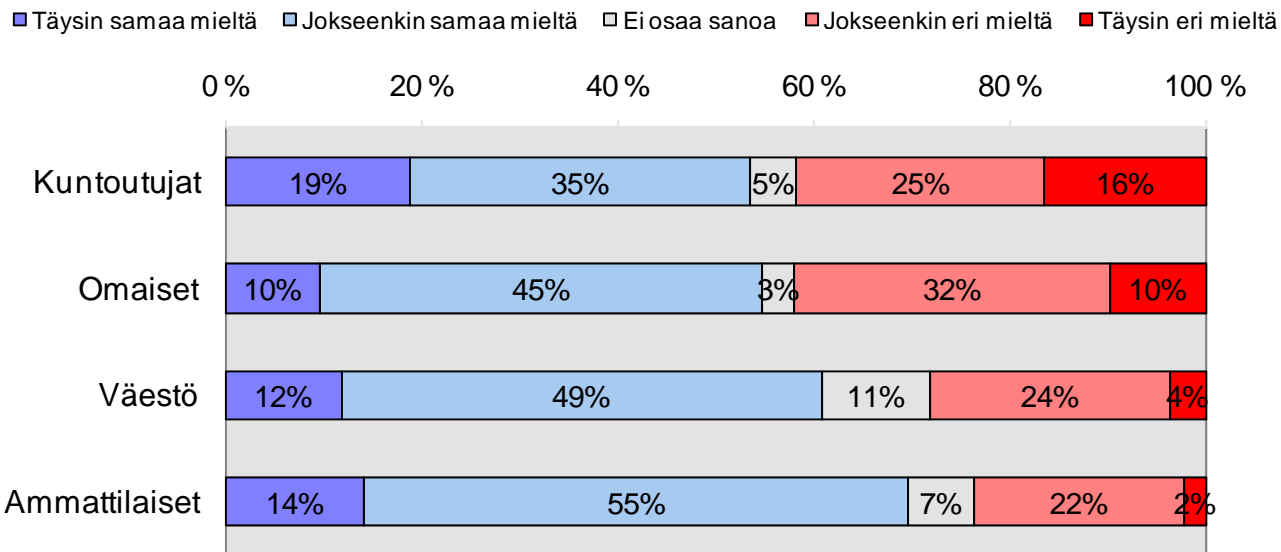


MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA
 MIELPITEITÄ: jos tiedetään, että työntekijällä tai esimiehellä on
 mielenterveyden ongelmia, hän voi menettää työpaikkansa, asemansa tai
 arvostuksensa yrityksessä (%)

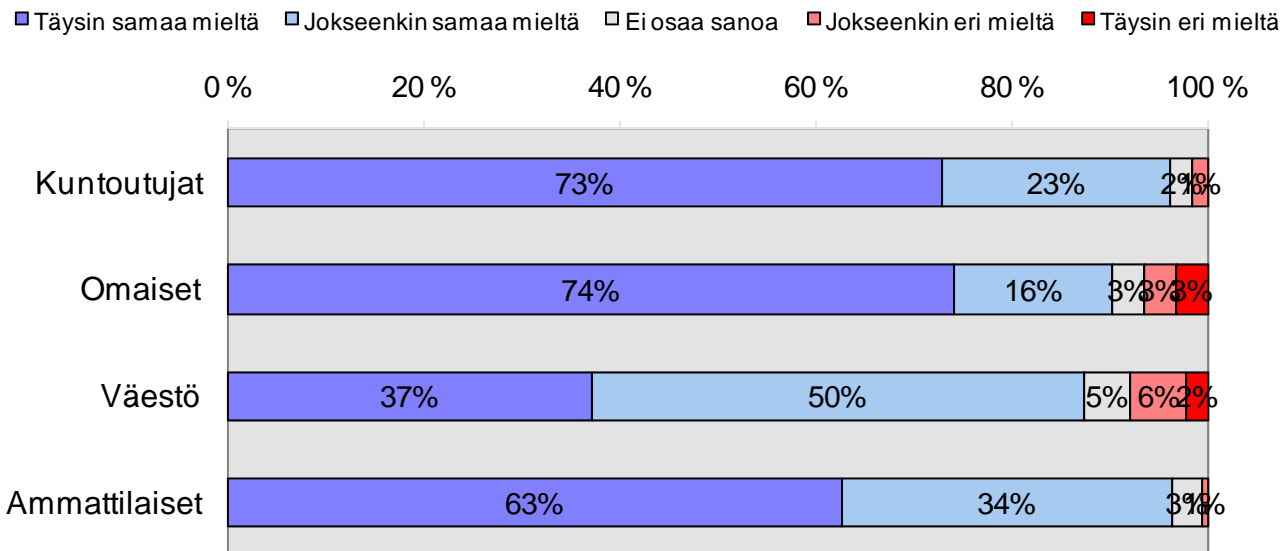
■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA
 MIELPITEITÄ: jos työyhteisössä jollakulla esiintyy mielenterveyden
 ongelmia, se vaikuttaa koko työyhteisöön (%)

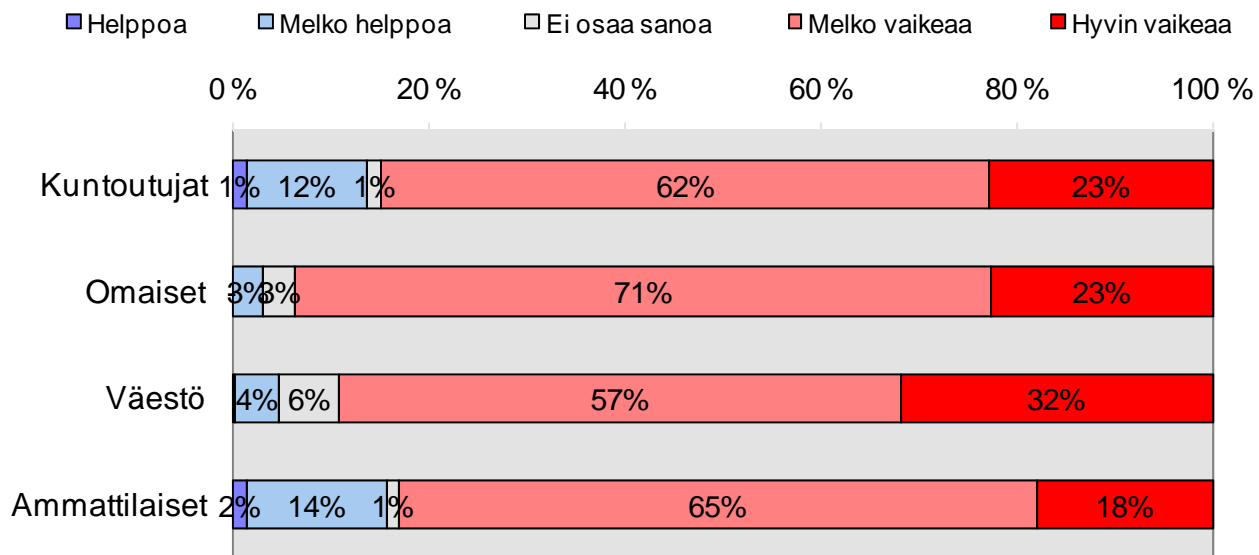


MIELENTERVEYSONGELMIA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVIA
 MIELPITEITÄ: jos TEEN LIITTYVIÄ VÄITTÄMIÄ: mielenterveyden
 ongelmien vuoksi töitä tulisi voida tarvittaessa sopeuttaa työntekijän
 terveydentilaan (%)

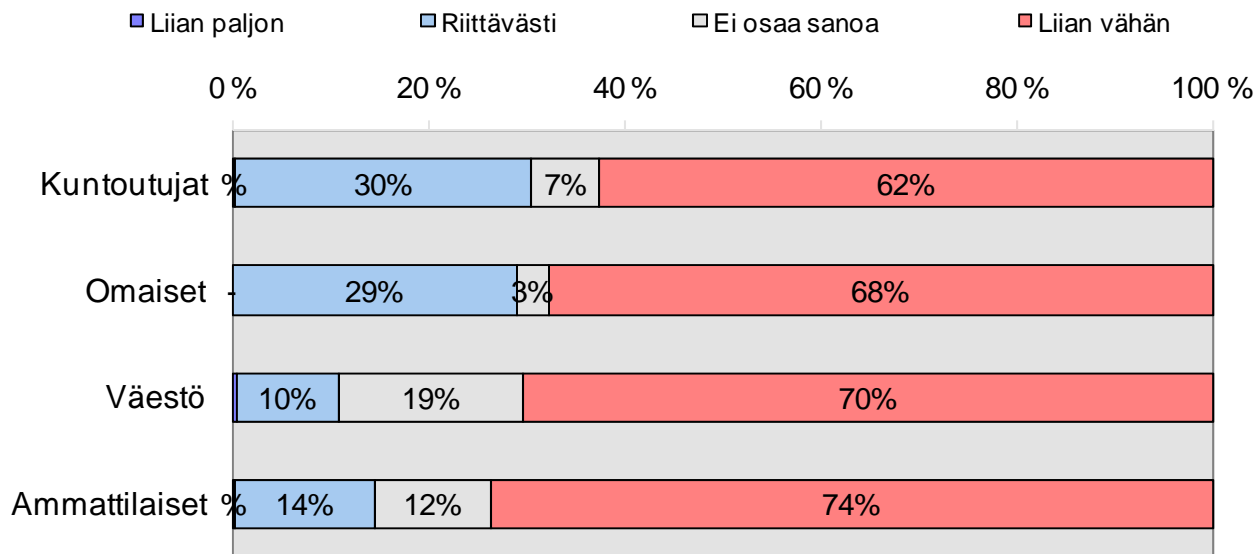


PUUTTUMINEN
MIELENTERVEYSONGELMIIN JA ERÄITÄ
MIELIPITEITÄ

KUINKA HELPPONA TAI VAIKEANA PITÄÄ PUUTTUMISTA
LÄHIPIIRISSÄÄN HAVAITSEMIIN MIELENTERVEYSOIREISIIN,
JOIHIN TARVITTAISIIN APUA (%)

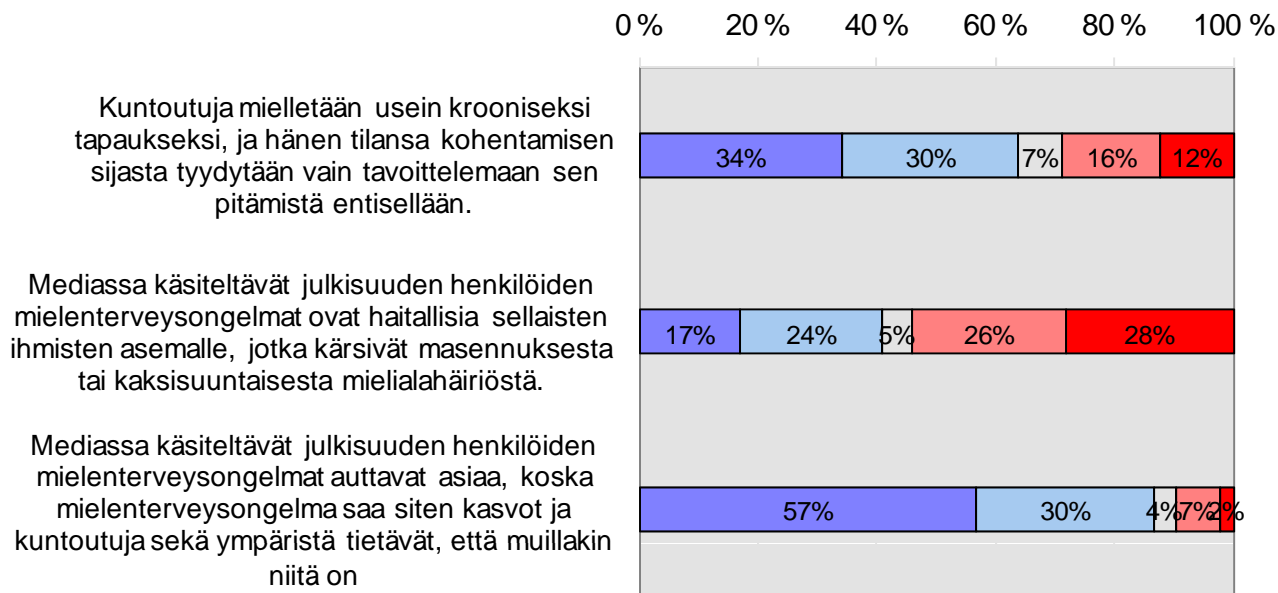


ONKO NYKYISIN TARJOLLA RIITTÄVÄSTI TIETOA JA OHJEITA SIITÄ,
MILLOIN JA MITEN LÄHTEISTEN OLISI SYYTÄ PUUTTUA
TILANTEESEEN (%)



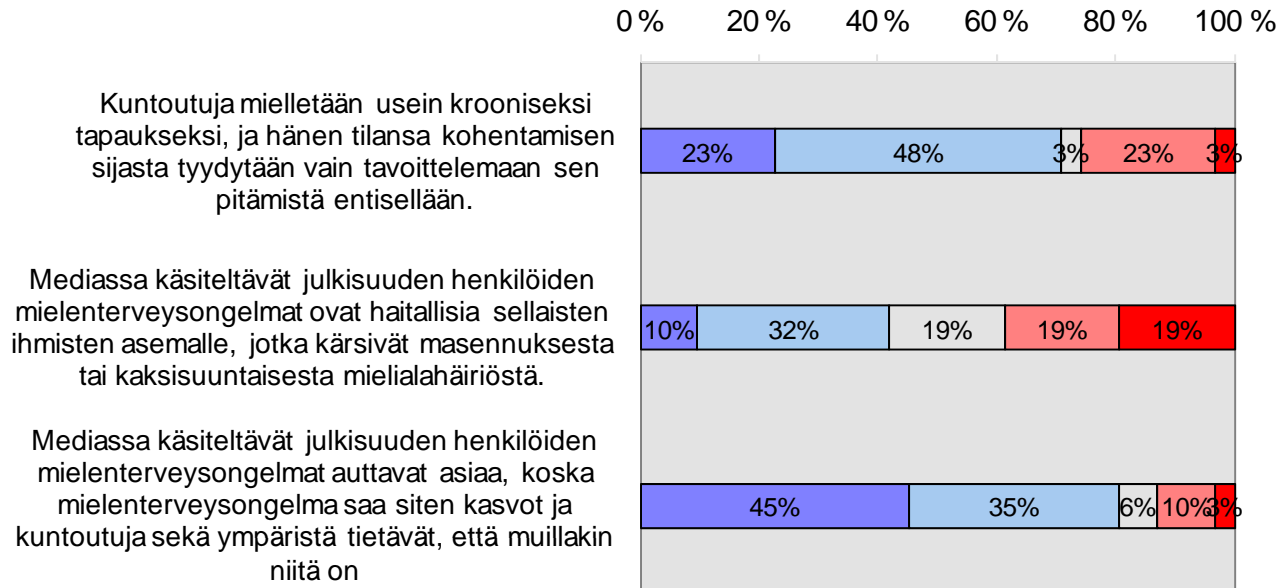
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: kuntoutujat (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



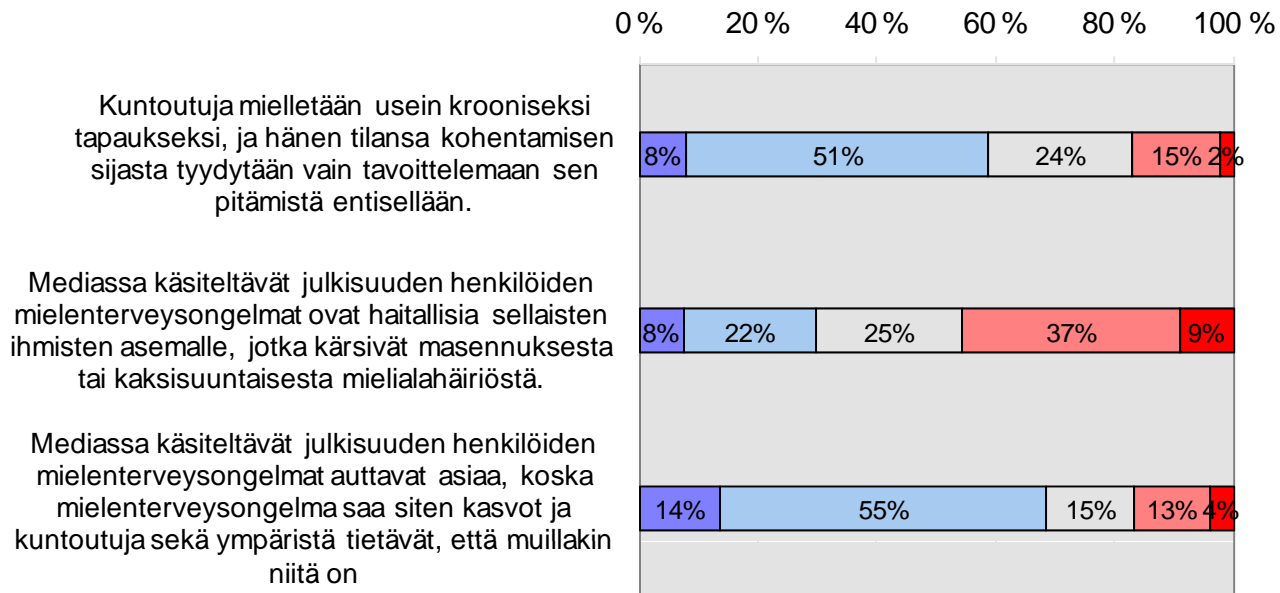
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: omaiset (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



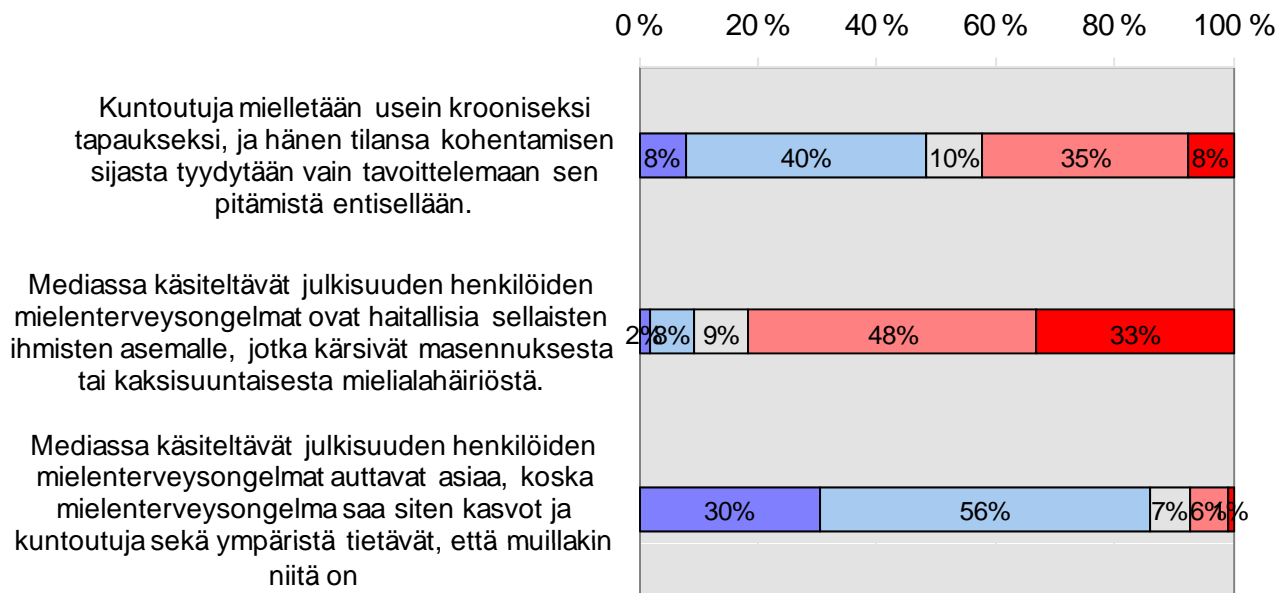
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: väestö (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



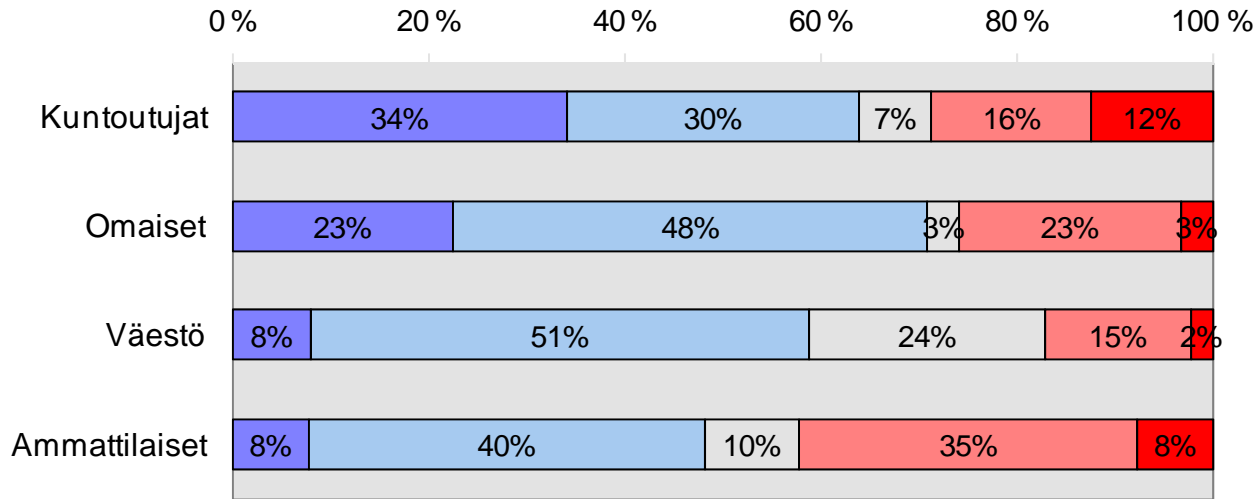
MIELENTERVEYTEEN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: ammattilaiset (%)

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



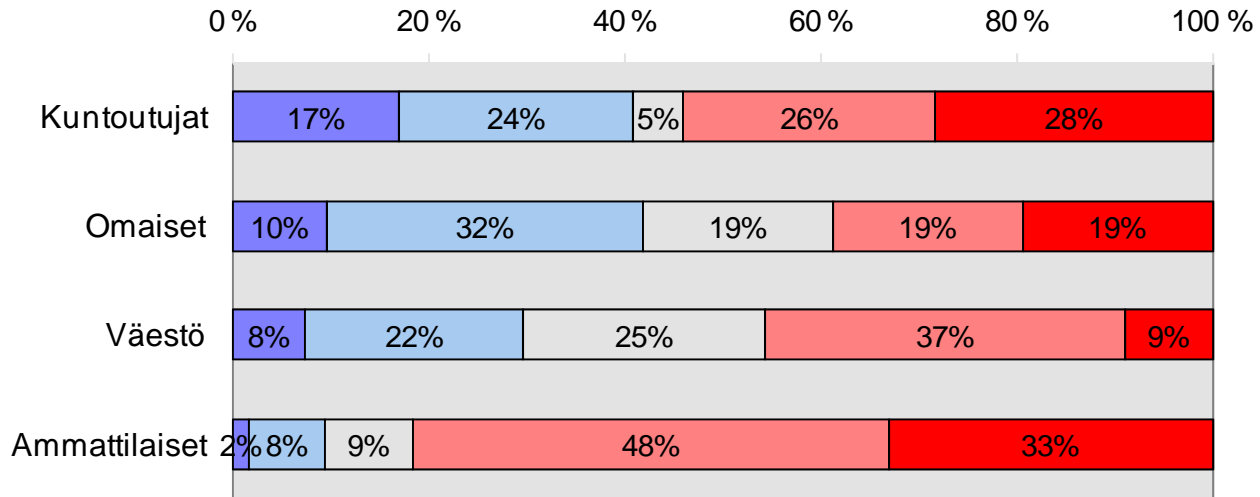
"Kuntoutuja mielletään usein krooniseksi tapaukseksi ja hänen tilansa kohentamisen sijasta tyydytään vain tavoittelemaan sen pitämistä entisellään" (%).

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



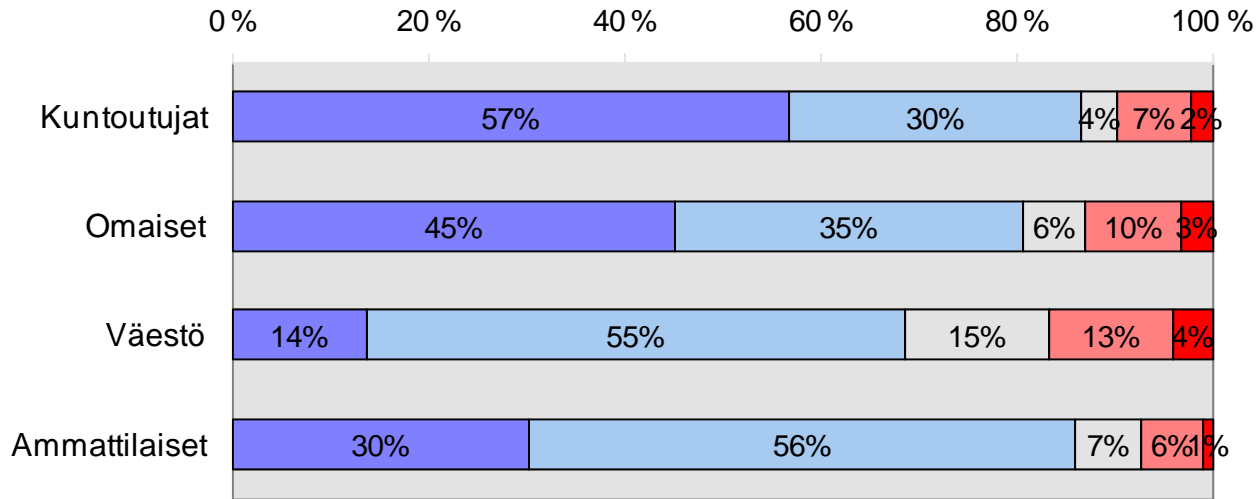
"Mediassa käsiteltävät julkisuuden henkilöiden mielenterveysongelmat ovat haitallisia sellaisten ihmisten asemalle, jotka kärsivät masennuksesta tai kaksisuuntaisesta mielialahäiriöstä" (%).

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



"Mediassa käsiteltävät julkisuuden henkilöiden mielenterveysongelmat auttavat asiaa, koska mielenterveysongelma saa siten kasvot ja kuntoutuja sekä ympäristö tietävät, että muillakin niitä on" (%).

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä □ Ei osaa sanoa ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä



HEIKENTYNEEN TALOUSTILANTEEN VAIKUTUKSET MIELENTERVEYSKUNTOUTUJEN ASEMAAN

HEIKENTYNEEN TALOUSTILANTEEN ARVIOITU VAIKUTUS MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIIEN ASEMAAN. TILANNE ON... (%)

- Kohentunut selvästi
- Pysynyt osapuilleen ennallaan
- Heikentynyt jonkin verran
- Kohentunut jonkin verran
- Ei osaa sanoa
- Heikentynyt selvästi

